

แนวทาง

การประเมินคุณภาพการศึกษา

ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. 2562

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารทางวิชาการ ลำดับที่ 2/2563

แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา

ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. 2562

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารและการดำเนินการตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้รับบริการ และทำให้เกิดความมั่นใจกับผู้รับบริการการศึกษาว่า สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจากการติดตามผลการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาบางส่วนยังไม่สามารถสะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง และบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาบางประเภท จึงทำให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีการจัดทำแผนการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งหวังให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดการพัฒนา และมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามากที่สุด

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงได้มีการออกกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และจัดให้มีการปรับแก้ไขมาตรฐานการศึกษาให้สามารถสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง เน้นการประเมินคุณภาพจากผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง ไม่ยุ่งยาก และไม่เน้นการใช้เอกสารในการประเมินเพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดกับสถานศึกษา ซึ่งแนวทางการประเมินจะเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ไม่ใช่เพื่อการตัดสินว่า “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน” ดังนั้น บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนจึงถือเป็นบุคคลสำคัญที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษา และการบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

เอกสารเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. หรือผู้ที่สนใจ นำไปศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งในเอกสารเล่มนี้ มีเนื้อหาประกอบด้วย ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา คำอธิบาย เกณฑ์การพิจารณา และระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ จากเนื้อหาเอกสาร “แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562” ฉบับนี้ สถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนา หรือปรับแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพบริบท และการดำเนินงานตามสภาพจริงของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องสามารถสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดไว้ เพื่อให้สาธารณชนเกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สำนักงาน กศน. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศิษยานิเทศก์ ครู และบุคลากรในสังกัดสำนักงาน กศน. ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจ สำหรับนำไปศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต่อไป

(นายดิศกุล เกษมสวัสดิ์)

เลขาธิการ กศน.

มีนาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	1
➤ ความสำคัญ และความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา.....	1
➤ แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.....	4
➤ มาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	9
➤ วัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสาร.....	12
➤ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	12
ส่วนที่ 2 คำอธิบาย เกณฑ์การพิจารณา และระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย.....	14
● มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	18
● มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง.....	63
● มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย.....	83
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	95
➤ แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา.....	95
➤ แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.....	99
➤ แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสำนักงาน กศน.....	99
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ตัวอย่าง การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา.....	102
ภาคผนวก ข ค่าเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา.....	108
ภาคผนวก ค ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2554.....	114
ภาคผนวก ง กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับ สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555.....	119
ภาคผนวก จ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.....	124
ภาคผนวก ฉ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย พ.ศ. 2562.....	128
ภาคผนวก ช มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561.....	133
ภาคผนวก ซ เกณฑ์การเทียบคะแนนกับระดับคุณภาพ.....	144
รายชื่อผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ. 2561.....	146
คณะดำเนินงานจัดทำเอกสารแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562.....	150

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของบุคคลแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เพื่อให้เป็นคนรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักการแก้ไขปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นหลัก เนื่องด้วยสถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าทีในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน (สำนักงาน กศน., 2561)

ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันทั้งในลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียน ผู้รับบริการงบประมาณ และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน รวมถึงปัจจัยในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อสารสนเทศ ศักยภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน และภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมในการจัดการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้นับเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการศึกษา ทั้งสิ้น ประกอบกับสภาพบริบทความต้องการของสถานศึกษา และชุมชน ท้องถิ่น ส่งผลทำให้คุณภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยตรวจสอบ และกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ที่กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบกับในมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป

อย่างไรก็ตาม จากการติดตามผลการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน ทั้งของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีการประเมินคุณภาพภายนอกผ่านมาแล้วนั้น พบว่าการประเมินคุณภาพบางส่วนยังไม่สามารถสะท้อนการมีคุณภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง และบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาบางประเภท ซึ่งมีเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีการจัดทำแผนการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งหวังให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดการพัฒนา และมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามากที่สุด (สำนักกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการถือเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมีการกำหนดกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ขึ้น โดยมุ่งให้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและแต่ละประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากสถานการณ์และความสำคัญดังกล่าว สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หรือสำนักงาน กศน. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน จึงได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้แทนสถานศึกษาจากทุกประเภทให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีภารกิจว่า “มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด” ต้องเป็นมาตรฐานการศึกษาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถนำไปประเมินได้จริงตามศักยภาพของสถานศึกษา สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง มุ่งให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในแต่ละประเภทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ซึ่งประกอบด้วย การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย

สำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในแต่ละมาตรฐานและในแต่ละประเด็นการพิจารณาตามรายมาตรฐาน นั้น ได้มีการวิเคราะห์ และกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ประกอบกับข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2554 รวมถึงสภาพบริบท และบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกประเภทโดยภาพรวมในสังกัดสำนักงาน กศน. ผสมกับการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และหลักการ นโยบายด้านการศึกษา เป็นต้น เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งจากการดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษา จึงมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไว้ 3 ประเภท คือ มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งในมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทจะมุ่งพิจารณา

คุณภาพใน 3 ด้าน คือ คุณภาพของผู้เรียนหรือผู้รับบริการ คุณภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

ทั้งนี้ จากการพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้มีการนำกรอบเนื้อหา และประเด็นการพิจารณาตามรายมาตรฐานการศึกษาดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อขอรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมราชวัลลภ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ และได้มีการจัดส่งกรอบเนื้อหา และประเด็นการพิจารณาตามรายมาตรฐานการศึกษาดังกล่าวไปขอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด หรือศึกษานิเทศก์ และผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่รับผิดชอบหลักด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงาน กศน. ผ่านการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นออนไลน์ จากผลการสำรวจความคิดเห็น พบว่า กลุ่มเป้าหมายมากกว่าร้อยละ 95 มีความเห็นที่ติดต่อกับกรอบเนื้อหา และประเด็นการพิจารณาตามรายมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทุกประเด็น สำนักงาน กศน. จึงมีการนำเสนอมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายประเสริฐ บุญเรือง) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางกนกวรรณ วิลาวัลย์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ตามลำดับ ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งมาตรฐานการศึกษาถือเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และยังเป็นโอกาสในการสร้างความเท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ คือ 1) สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาที่เป็นมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน และ 2) มาตรฐานการศึกษาจะทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด มาตรฐานการศึกษาจึงถือเป็นจุดเริ่มต้นหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องรับรู้ เรียนรู้ และปฏิบัติตามความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ และร่วมกันรับผิดชอบในผลของการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นด้วย

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลและภาคีเครือข่ายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

1. **ผู้เรียน** สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของตนเอง สถานศึกษา สังคม และประเทศชาติ เช่น ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา เป็นต้น
2. **ครู** สามารถใช้มาตรฐานการศึกษาไปเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะ และคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา

3. **ภาคีเครือข่าย** สามารถใช้มาตรฐานการศึกษาไปเป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน

4. **พ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้นำชุมชน** สามารถใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ อันจะทำให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเกิดความเข้าใจ และตัดสินใจเข้ามาร่วมส่งเสริม สนับสนุน หรือเป็นภาคีเครือข่ายในการเข้ามাজัดหรือร่วมจัดการศึกษา รวมถึงการช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

5. **ประเทศชาติ** สามารถใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน และมีเป้าหมายเดียวกัน ส่งผลต่อภาพสะท้อนที่ดีต่อการจัดการศึกษา

โอกาสนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในให้แก่ผู้บริหาร และบุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562 สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำเอกสาร “**แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562**” ขึ้น เพื่อให้หน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจ นำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ต่อไป

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การที่สถานศึกษาจะจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน การกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การมีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้ทั้งครูและผู้บริหาร มีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลาผู้เรียน มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด และปลอดภัย มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมาย มีการใช้กลวิธีในการประเมินที่หลากหลาย มีการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของงานวิชาการและการวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561) ซึ่งจากแนวคิดในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ประกอบกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ว่า มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดต้องเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้แทนสถานศึกษาทุกประเภทในสังกัดสำนักงาน กศน. ศึกษาพิเศษ ข้าราชการครู และนักวิชาการศึกษา และต้องเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับนำไปใช้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ซึ่งการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้จัดทำขึ้นโดยการนำผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาระดับชาติ และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่ปรากฏอยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ประกอบกับการวิเคราะห์พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกัน

คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับ สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง พ.ศ. 2554 รวมถึงสภาพบริบท และบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกประเภทโดย ภาพรวมในสังกัดสำนักงาน กศน. และข้อมูลทางสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และหลักการ นโยบายด้านการศึกษา เพื่อให้ได้มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนด ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง สามารถนำไปประเมินได้จริง สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษา ได้จริง มุ่งให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในแต่ละประเภทในสังกัดสำนักงาน กศน. ดังนั้น จากการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ไว้ตามประเภทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ซึ่งประกอบด้วย

1. มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง
3. มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

ซึ่งในแต่ละประเภทของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยดังกล่าวข้างต้น ได้มีการกำหนด ประเด็นการพิจารณาคุณภาพไว้ 3 ด้าน คือ 1) คุณภาพของผู้เรียนหรือผู้รับบริการ 2) คุณภาพการจัดการศึกษา และ 3) คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งในแต่ละด้านมีแนวคิดในการกำหนดประเด็นการพิจารณา คุณภาพในแต่ละด้านไว้ ดังนี้

1. แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียนหรือผู้รับบริการ

คุณภาพของผู้เรียน ได้ถูกระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝัง จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพ กฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” ประกอบกับตามหลักการส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้ระบุไว้ว่า ต้องยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคน ให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึง การสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศแบบองค์รวมที่เชื่อมโยงกับมิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อสร้างศักยภาพและคนไทยให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตลอดจนเป็นผู้ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เห็นชอบ “มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561” เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้หน่วยงานองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องได้ร่วมดำเนินการผลักดันโดยการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

ดังนั้น จากความสำคัญและสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านคุณภาพของผู้เรียน หรือผู้รับบริการ นั้น จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียน หรือผู้รับบริการให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดี (เช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นต้น) มีความรู้ ความสามารถสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตที่ดี (เช่น การอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ไขปัญหา การเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี เป็นต้น) มีสุขภาพและสุนทรียภาพที่ดี โดยยึดค่านิยมร่วมของสังคม (ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค) มาเป็นฐานในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง อันจะส่งผลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศ หรือที่เรียกว่าลักษณะของคนไทย 4.0 ต่อไป

2. แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และจะต้องสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยทั่วไป ทั้งนี้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความรับผิดชอบร่วมในระดับประเทศ และระดับสถานศึกษาโดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยี การประเมินผลผู้เรียน การพัฒนาครู การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา (รัตนา ดวงแก้ว, 2557) ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้ คือ ต้อง 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญปัญหาสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 5) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 6) ให้ผู้เรียนและผู้สอนเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 7) ให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ นอกจากนี้ ยังมีการระบุถึง

วิธีการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผลผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, มปป.) จากแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอน ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอนที่เป็นที่ยอมรับกันว่าสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงนั้น ต้องเน้นที่ตัวของกลุ่มเป้าหมาย และเน้นการฝึกปฏิบัติ หรือลงมือทำมากกว่าการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษามีกระบวนการคิด และการปฏิบัติที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการใช้หรือประยุกต์ใช้ได้ใน การดำเนินชีวิต

ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดหาหรือพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีการใช้และพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ตรงตามหลักสูตรหรือกิจกรรมที่จัดการเรียนรู้ รวมถึงมีการกำหนดแนวทางการตรวจสอบ วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียน ผู้รับบริการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ หรือทักษะ หรือคุณลักษณะเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือกิจกรรมที่จัดการเรียนรู้ และส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้รับบริการ และเพื่อการนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ต่อไป

3. แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดทิศทางการบริหารไว้ในมาตรา 39 ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้แก่พื้นที่ และสถานศึกษา โดยแบ่งขอบข่ายงานการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ประกอบกับตามกฎหมายกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี 4) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) จัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี 7) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และภาคีเครือข่าย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน 8) นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย 9) จัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา และ 10) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย และผู้รับบริการ

สถานศึกษาจึงมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด รวมถึงเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษานั้น อาจเกิดขึ้นแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและบริบทของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของประชาชนที่อยู่ในชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ด้วย

ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา จึงมุ่งเน้นที่การจัดระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ภาศิเครือข่าย และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ ในการร่วมกันกำหนดและจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี นำไปสู่การปฏิบัติงานตามแผนของสถานศึกษา และจัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และภาศิเครือข่าย แล้วนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน ร่วมกับการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาประชาชนคนไทยให้ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม สามารถเป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ตามผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

ทั้งนี้ ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของแต่ละมาตรฐาน แต่ละด้าน และในแต่ละประเด็นการพิจารณาไว้ 5 ระดับ คือ **ระดับกำลังพัฒนา ระดับปานกลาง ระดับดี ระดับดีเลิศ และระดับยอดเยี่ยม** ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในคำอธิบาย เกณฑ์การพิจารณา และระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในส่วนที่ 2 ของเอกสารเล่มนี้

มาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น จึงสามารถใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

ดังนั้น การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา คือ ทำให้สถานศึกษามีเกณฑ์การเปรียบเทียบที่เป็นมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน ถึงแม้สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีสภาพบริบทหรือข้อจำกัดที่แตกต่างกัน และมาตรฐานการศึกษายังทำให้สถานศึกษามีเป้าหมาย ทิศทางในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน เป็นการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินความก้าวหน้า หรือประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการตรวจสอบ ยืนยันผลการประเมินคุณภาพภายในจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการกระตุ้นการปฏิบัติงานในด้านการบริหารและการจัดการศึกษา นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานการศึกษายังเป็นการกำหนดความคาดหวังให้กับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชน สังคม และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพราะหากไม่มีมาตรฐานการศึกษา สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาเป็นอย่างไร การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันต้องเป็นไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการศึกษาแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัดเทียบเคียง ทำให้ขาดความรับผิดชอบต่อสาธารณชน การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรของสถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนคุณภาพด้านการจัดสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และมีกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริม สนับสนุน และเสนอต่อหน่วยงานโดยต้นสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนโยบายของรัฐ และมาตรฐานยังเป็นแนวทางให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชนและสังคมต่อไป

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่มีความต่อเนื่องเป็นวงจร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนหรือผู้รับบริการว่าจะได้รับการบริการ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เริ่มตั้งแต่ปัจจัยป้อนในการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการศึกษา และผลผลิต/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาภายใต้บริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ระบบการประกันคุณภาพจึงเป็นระบบที่ทำให้เห็นถึงแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ เป็นการรวมสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนให้ประสานเป็นหนึ่งเดียว โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การวางแผนพัฒนาคุณภาพ การควบคุมคุณภาพและการปรับปรุงคุณภาพ และผลการปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนดของการสร้างความพอใจให้กับผู้เรียนและการมีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสม ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างมีระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้โดยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

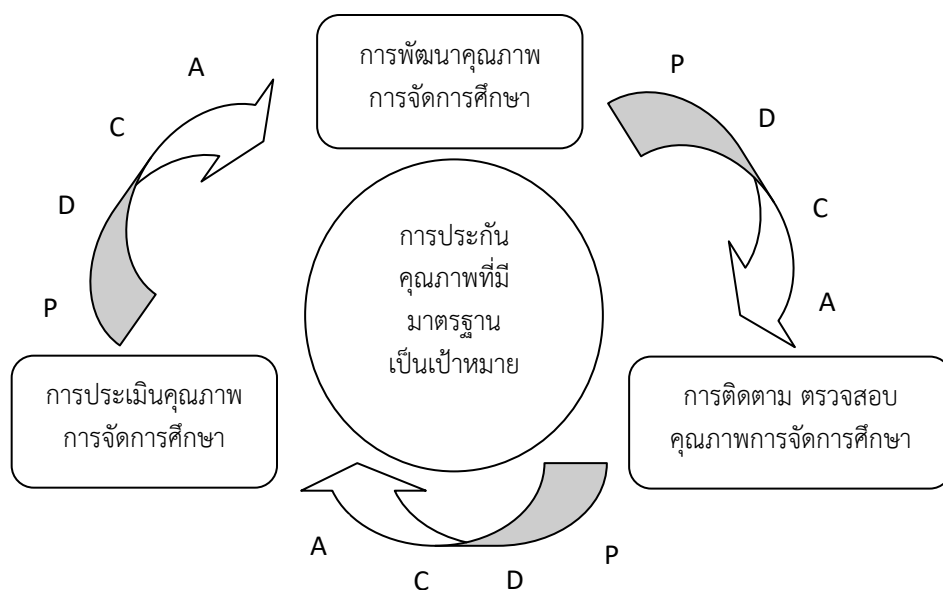
1. ด้านการพัฒนาคุณภาพ เป็นองค์ประกอบของขั้นตอนการวางระบบการทำงานที่ใช้หลักการร่วมมือรวมพลังเป็นขั้นตอนที่ผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาทุกฝ่ายได้ร่วมกันทำความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย การปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐาน ที่กำหนดไว้ อีกทั้งมีการกำหนดกระบวนการควบคุม และการถ่ายทอดแผนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลผลิตตามที่กำหนดไว้ และต้องบอกให้ได้ว่าการทำงานที่มีคุณภาพนั้นต้องมีลักษณะอย่างไร และผลงานที่มีคุณภาพต้องเป็นอย่างไร ต้องมีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยง

ระหว่างมาตรฐานกับโครงการกิจกรรมในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และรวมทั้งสามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปสู่การวางแผนและลงมือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ต่อไป ตลอดจนเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์คุณภาพ หรือมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ร่วมกันของสถานศึกษา มีการนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงาน และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ เป็นองค์ประกอบของขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ว่าสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติงานมีการดำเนินงานหรือจัดการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพหรือมาตรฐานที่ได้ตกลงร่วมกันหรือไม่ หากการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าไปร่วมแก้ไข และร่วมการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานได้ทันทั่วทั้งที่ไม่ปล่อยให้การดำเนินงานดำเนินต่อไป ทั้งนี้เพราะอาจจะก่อให้เกิดผลเสียต่อผลการดำเนินงานก็ได้ ดังนั้น การติดตาม ตรวจสอบ ในขั้นตอนนี้จะต้องทำในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน และต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด

3. ด้านการประเมินคุณภาพ เป็นองค์ประกอบของขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ในรอบปีของการประเมิน โดยมีคณะผู้ประเมิน ได้รับฟังรายงาน และศึกษารายงานผลการดำเนินงาน เอกสาร และหลักฐานอ้างอิงต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างละเอียด พร้อมทั้งได้ตรวจเยี่ยมพื้นที่จัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการของสถานศึกษา ตลอดจนได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารการดำเนินงานของสถานศึกษาจากผู้บริหาร ครู บุคลากรของสถานศึกษา ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยคณะกรรมการประเมินได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และสรุปผลการประเมิน ซึ่งจะต้องสามารถบ่งบอกได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาในกิจกรรมใดที่ทำได้ดีเลิศ สมควรเผยแพร่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี และมีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จ และในขณะเดียวกันก็ต้องสามารถบ่งบอกได้ว่ากิจกรรมหรือโครงการใดที่จะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น และจะต้องมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างที่เป็นรูปธรรม ที่บอกได้ว่าจะต้องมีการพัฒนาอะไรและทำอย่างไรบ้าง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาทราบถึงระดับคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา แนวทางการพัฒนา ปรับปรุง ที่ต้องแก้ไข รวมถึงเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

จากองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ล้วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นวงจรการพัฒนาที่ต่อเนื่องโดยมีมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายและเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ โดยให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดทิศทางการทำงานให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังแผนภาพ

แผนภาพ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

จากแผนภาพ จะเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานตามองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เป็นวงจรการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ไม่หยุดนิ่ง โดยผ่านวงจรคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นเป้าหมายหลัก โดยเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่ามาตรฐานการศึกษามีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาดังที่ปรากฏ ในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภท การศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงาน ต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญกับ การประกันคุณภาพการศึกษาเพราะมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสาร

เอกสาร “แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562” เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. หรือผู้ที่สนใจ นำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ การประเมินคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและแต่ละประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

ทั้งนี้ ในส่วนของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562

ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้สะท้อนภาพความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด กับสภาพบริบทและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษา และชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา สถานศึกษาจึงต้องมีการกำหนด และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่ามาตรฐานแต่ละประเภท ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดไว้ โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้ได้ เช่น การเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มเติมประเด็นการพิจารณาหรือตัวบ่งชี้ เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบท ศักยภาพและความต้องการของสถานศึกษา และความเป็นลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา (ถ้ามี) ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้แนวทางการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด
2. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา และลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา (ถ้ามี) รวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในสถานศึกษา
3. ดำเนินการกำหนด และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์มาจากความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำแต่ละประเภท ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดกับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาในแต่ละประเภท (การจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาต่อเนื่อง และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย) ลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา (ถ้ามี) รวมถึงสภาพบริบทและความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจะกำหนดและประกาศใช้ ต้องไม่น้อยกว่ามาตรฐานแต่ละประเภท ของมาตรฐานการศึกษานอกระบบที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดไว้

ทั้งนี้ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดให้เป็น มาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภท รวมถึงประเด็นการพิจารณา ซึ่งต้องกำหนดจากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง มาตรฐานการศึกษาขั้นต้นแต่ละประเภทที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด (มาตรฐานการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย) กับบทบาทหน้าที่ของ สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาในแต่ละประเภท ได้แก่ การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษา ต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมถึงลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา (ถ้ามี)

นอกจากนี้ สำหรับในบางมาตรฐานการศึกษาหรือประเด็นในการพิจารณาบางประเด็นที่ต้องมี การกำหนดค่าเป้าหมายที่เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียน สำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในปีงบประมาณก่อนหน้า ที่จะจัดทำรายงาน การประเมินตนเองของสถานศึกษา มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษา โดยพิจารณาร่วมกับศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อให้ค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เป็นค่าเป้าหมายที่มีความน่าเชื่อถือและแปรผันเป็นไปตามศักยภาพและบริบทของแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

4. นำมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาประกาศใช้ไปจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อดำเนินการจัดการศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อไป

ส่วนที่ 2

คำอธิบาย เกณฑ์การพิจารณา และระดับคุณภาพ ของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุไว้ว่า “มาตรฐานการศึกษา เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน”

สำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและประเด็นการพิจารณาในการประเมินของแต่ละมาตรฐาน การศึกษานั้น ได้มีการวิเคราะห์ และกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ประกอบกับข้อกำหนดในกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง พ.ศ. 2554 รวมถึงสภาพบริบท และบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกประเภทโดย ภาพรวมในสังกัดสำนักงาน กศน. ผนวกกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 หลักการ และนโยบาย ด้านการศึกษา เป็นต้น เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งจากการดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษา จึงมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยไว้ 3 ประเภท คือ มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทจะมุ่งพิจารณา คุณภาพใน 3 ด้าน คือ คุณภาพของผู้เรียนหรือผู้รับบริการ คุณภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพการบริหาร จัดการของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562

ทั้งนี้ มาตรฐานการศึกษาในแต่ละประเภท ได้มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของแต่ละ มาตรฐานไว้ 5 ระดับ คือ ระดับกำลังพัฒนา ระดับปานกลาง ระดับดี ระดับดีเลิศ และระดับยอดเยี่ยม ดังรายละเอียด ตามคำอธิบาย เกณฑ์การพิจารณา และระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในแต่ละประเภท ดังนี้

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 8 ประเด็น ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษา

กำหนด

1.3 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

- 1.4 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม
- 1.5 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 1.6 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีสุขภาพทางกาย และสุนทรียภาพ
- 1.7 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียน
- 1.8 ผู้จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือประยุกต์ใช้

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 4 ประเด็น ประกอบด้วย

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น
- 2.2 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2.3 ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ประกอบด้วย

- 3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม
- 3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา
- 3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ
- 3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด
- 3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- 3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 3 ประเด็น ประกอบด้วย

1.1 ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และ หรือทักษะ และ หรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

1.2 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 5 ประเด็น ประกอบด้วย

2.1 หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

2.2 วิทยาการศึกษาต่อเนื่อง มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

2.3 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4 การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

2.5 การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ประกอบด้วย

3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา

นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัยาศัย มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้รับบริการการศึกษาตามอัยาศัย ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 1 ประเด็น ประกอบด้วย

1.1 ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือ กิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัยาศัย ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 4 ประเด็น ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย

2.2 ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย

2.3 สื่อ หรือนวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัยาศัย

2.4 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาตามอัยาศัย

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ประกอบด้วย

3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา

นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัยาศัย

มาตรฐานการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก คะแนน
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	50
1.1 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	10
1.2 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด	10
1.3 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น	5
1.4 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม	5
1.5 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4
1.6 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสุขภาพทางกาย และสุนทรียภาพ	4
1.7 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียน	4
1.8 ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือประยุกต์ใช้	8
มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	20
2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น	5
2.2 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้	5
2.3 ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5
2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	5
มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	30
3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม	3
3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4
3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา	3
3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ	3
3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3
3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด	3
3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3
3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	5
3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา	3

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นการพิจารณาจากผลที่เกิดจากการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความสามารถในการนำความรู้ทักษะพื้นฐานไปใช้หรือประยุกต์ใช้ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

นอกจากนี้ พิจารณาจากผู้เรียนที่มีพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีเป็นไปตามที่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ 9 ประการ (สะอาด สุภาพ กตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ มีวินัย) มีจิตอาสา และเคารพในกฎกติกาบนหลักประชาธิปไตย ภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีได้ โดยปราศจากความขัดแย้ง แสดงออกทางพฤติกรรม มีกิจรรมที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะ มีสุขภาวะทางกาย และสุนทรียภาพ หรือมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและวัฒนธรรมที่ดีงาม

โดยมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 8 ประเด็น ดังนี้

1. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
2. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
4. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม
5. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
6. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีสุขภาวะทางกาย และสุนทรียภาพ
7. ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียน
8. ผู้จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือประยุกต์ใช้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.1 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนทุกระดับการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ หรือทักษะตามจุดมุ่งหมายการจัดการ เรียนรู้ในรายวิชาบังคับที่เป็นไปตามแผนการลงทะเบียนเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณา จากคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด การศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ระดับสถานศึกษา จำนวน 2 ภาคเรียนในปีงบประมาณที่จะดำเนินการ ประเมินคุณภาพการศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

คะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาในรายวิชาบังคับของสถานศึกษา หรือ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) เปรียบเทียบกับค่าคะแนน เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน = สถานศึกษามีร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ปลายภาคเรียนของผู้เรียนในรายวิชาบังคับ หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ โรงเรียน (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ตั้งแต่ร้อยละ 0.00 - 9.99

1 คะแนน = สถานศึกษามีร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ปลายภาคเรียนของผู้เรียนในรายวิชาบังคับ หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ตั้งแต่ร้อยละ 10.00 - 19.99

2 คะแนน = สถานศึกษามีร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ปลายภาคเรียนของผู้เรียนในรายวิชาบังคับ หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ตั้งแต่ร้อยละ 20.00 - 29.99

3 คะแนน = สถานศึกษามีร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ปลายภาคเรียนของผู้เรียนในรายวิชาบังคับ หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ตั้งแต่ร้อยละ 30.00 - 39.99

4 คะแนน = สถานศึกษามีร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ปลายภาคเรียนของผู้เรียนในรายวิชาบังคับ หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ตั้งแต่ร้อยละ 40.00 - 49.99

5 คะแนน = สถานศึกษามีร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ปลายภาคเรียนของผู้เรียนในรายวิชาบังคับ หรือคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ตั้งแต่ร้อยละ 50.00 ขึ้นไป

การคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน)

จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 4.99	5.00 - 6.25	6.26 - 7.50	7.51 - 8.75	8.76 - 10.00

แนวทางการดำเนินงาน

1. ให้สถานศึกษากำหนดค่าคะแนนเป้าหมาย เฉพาะรายวิชาที่มีแผนการลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในปีงบประมาณที่สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง โดยใช้คะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน หรือ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) จำนวน 2 ภาคเรียน ที่มีอยู่ครั้งล่าสุดในแต่ละรายวิชา มาเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อกำหนดค่าคะแนนเป้าหมาย ดังกล่าว

2. ให้สถานศึกษานำคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน หรือ คะแนนเฉลี่ยผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ (N-Net) ไปเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามข้อ 1

3. ให้สถานศึกษานับจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาในรายวิชาบังคับของสถานศึกษา หรือ คะแนนเฉลี่ยผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ (N-Net) ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ แล้วนำผลมาคิดเป็นร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ เป็นรายภาคเรียน จำนวน 2 ภาคเรียน

4. นำร้อยละที่คำนวณได้ ทั้ง 2 ภาคเรียน มาบวกกันแล้วหารด้วย 2 เพื่อหาร้อยละเฉลี่ยของจำนวนรายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ ที่เท่ากับหรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ในภาพรวมทั้งปีงบประมาณ

5. นำร้อยละเฉลี่ยที่ได้คำนวณในข้อ 4. ไปเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน

6. คัดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน

7. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ เพื่อแปรผลระดับคุณภาพ

ตัวอย่าง

กรณีสถานศึกษา เลือกใช้คะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน เพื่อกำหนดค่าคะแนนเป้าหมายของสถานศึกษา

สถานศึกษาแห่งหนึ่ง มีผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีงบประมาณ 2563 (ภาคเรียนที่ 2/2562 และภาคเรียนที่ 1/2563) มีผลคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนระดับสถานศึกษาเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ดังนี้

ระดับ/รายวิชาบังคับ	ภาคเรียนที่ 2/2562		ภาคเรียนที่ 1/2563		ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ผลการสอบปลายภาคเรียนระดับ สถานศึกษากับคะแนนผลสัมฤทธิ์ ที่สถานศึกษาดังค่าเป้าหมายไว้	
	คะแนนเฉลี่ยผลการ สอบปลายภาคเรียน ระดับสถานศึกษา	คะแนนผลสัมฤทธิ์ ที่สถานศึกษา ตั้งค่าเป้าหมายไว้	คะแนนเฉลี่ย ผลการสอบปลาย ภาคเรียนระดับ สถานศึกษา	คะแนน ผลสัมฤทธิ์ ที่สถานศึกษาดัง ค่าเป้าหมายไว้	ภาคเรียนที่ 2/2562	ภาคเรียนที่ 1/2563
ประถมศึกษา						
1. ทักษะการเรียนรู้	37.26	39.11			ต่ำกว่า	
2. ภาษาไทย	33.50	33.00			สูงกว่า	
3. วิทยาศาสตร์			36.00	35.50		สูงกว่า
4. สังคมศึกษา			23.00	22.50		สูงกว่า
ม.ต้น						
1. ทักษะการเรียนรู้	39.11	37.26			สูงกว่า	
2. ภาษาไทย	33.50	33.00			สูงกว่า	
3. วิทยาศาสตร์			35.50	36.00		ต่ำกว่า
4. สังคมศึกษา			25.00	22.50		สูงกว่า
ม.ปลาย						
1. ทักษะการเรียนรู้			36.00	35.50		สูงกว่า
2. ภาษาไทย			23.00	22.50		สูงกว่า
3. วิทยาศาสตร์	37.26	39.11			ต่ำกว่า	
4. สังคมศึกษา	33.50	33.00			สูงกว่า	
จำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยฯ ระดับสถานศึกษา <u>เท่ากับหรือสูงกว่า</u> คะแนนผลสัมฤทธิ์ที่สถานศึกษาดังค่าเป้าหมายไว้					4	5
คำนวณร้อยละของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียน <u>เท่ากับหรือสูงกว่า</u> คะแนน ผลสัมฤทธิ์ที่สถานศึกษาดังค่าเป้าหมายไว้ในแต่ละภาคเรียนรวม 2 ภาคเรียน					$\frac{4 \times 100}{6} = 66.66$	$\frac{5 \times 100}{6} = 83.33$
คำนวณร้อยละเฉลี่ยในภาพรวม ทั้งปีงบประมาณ					$\frac{66.66 + 83.33}{2} = 74.99$	

ดังนั้น เมื่อนำค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนรายวิชาบังคับที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียน เท่ากับ หรือสูงกว่า ค่าคะแนนเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ในภาพรวมของทั้งปีงบประมาณ ซึ่งคำนวณได้ ร้อยละ 74.99 ไปเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน จึงสรุปได้ว่า ในประเด็นการประเมินคุณภาพการศึกษานี้ สถานศึกษา ได้คะแนน 5 คะแนน

จึงนำคะแนนที่ได้ ไปแทนค่าตามสูตร ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

$$\frac{5 \text{ คะแนน}}{5 \text{ คะแนน}} \times 10 \text{ คะแนน} = 10 \text{ คะแนน}$$

นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 4.99	5.00 - 6.25	6.26 - 7.50	7.51 - 8.75	8.76 - 10.00

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ในประเด็นการพิจารณานี้ สถานศึกษา ได้คะแนนจากการประเมินคุณภาพ 10 คะแนน จึงอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

หมายเหตุ กรณีที่สถานศึกษาเลือกใช้คะแนนเฉลี่ยผลการสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) เพื่อกำหนดค่าคะแนนเป้าหมายของสถานศึกษา ให้ดำเนินการเช่นเดียวกันกับแนวทางที่ปรากฏอยู่ในตัวอย่าง ดังกล่าวข้างต้น แต่ให้ใช้คะแนนเฉลี่ยผลการสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) แทนการใช้คะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. รายงานผลคะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาในรายวิชาบังคับของสถานศึกษา หรือ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ระดับสถานศึกษาในแต่ละรายวิชาบังคับที่เป็นไปตามแผนการลงทะเบียนเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาของปีงบประมาณที่ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา
2. ข้อมูล หรือตารางสรุปข้อมูลคะแนนเฉลี่ยผลการสอบภาควิชาบังคับของสถานศึกษาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.2 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีเป็นไปตามที่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดได้ 9 ประการ (สะอาด สุภาพ กตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ มีวินัย) มีจิตอาสา เคารพในกฎกติกาบนหลักประชาธิปไตย ภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีได้ โดยปราศจากความขัดแย้ง

ทั้งนี้ สถานศึกษากำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนเพิ่มเติมได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและวัฒนธรรมที่ดีงาม

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ กิจกรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
2. สถานศึกษามีการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
3. สถานศึกษามีการประเมินผล สรุปผล และรายงานผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
4. สถานศึกษามีผู้เรียนที่ผ่านการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ในระดับ **ดีขึ้นไป** โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เรียน
5. สถานศึกษามีผู้เรียนที่ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ หรือเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม หรือคุณลักษณะที่ดี ตามคำเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน)

จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 4.99	5.00 - 6.25	6.26 - 7.50	7.51 - 8.75	8.76 - 10.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
2. สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
3. แบบประเมินคุณธรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้
4. ข้อมูล และรายงานผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน จำนวน

2 ภาคเรียน

5. บันทึกอื่น ๆ ของครู เช่น บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ บันทึกการเยี่ยมบ้านผู้เรียน บันทึกการแนะแนว/การช่วยเหลือผู้เรียน เป็นต้น
6. ภาพถ่ายการจัดโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
7. การสุ่มตรวจข้อมูลจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์หรือสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนบางส่วน
8. ใบประกาศ เกียรติบัตร โล่ที่เกี่ยวข้อง
9. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.3 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ โดยใช้ข้อมูลและเหตุผล ประกอบการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นได้

เกณฑ์การพิจารณา

สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน = สถานศึกษาไม่มีผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

1 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ต่ำกว่าค่าเป้าหมายมากกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ต่ำกว่าค่าเป้าหมายแต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

4 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น สูงกว่าค่าเป้าหมาย แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

5 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น สูงกว่าค่าเป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง
2. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
3. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/โครงการ กิจกรรม
4. รายงานผลการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
5. ผลงาน ชิ้นงาน หรือรายงานของผู้เรียน
6. ภาพถ่ายการจัดโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
7. การสุ่มตรวจสอบข้อมูลจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์ หรือสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียน
8. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.4 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานชิ้นงาน หรือนวัตกรรม

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนที่มีความสามารถในการรวบรวมความรู้ที่ได้จากการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และสามารถเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับกับที่มีอยู่เดิม แล้วนำไปใช้ในการจัดทำโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและใช้ประโยชน์ได้จริง โดยเป็นผลมาจากการส่งเสริม สนับสนุนของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดทำโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ
2. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถจัดทำโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ได้
3. ผู้เรียนสามารถสร้างโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
4. สถานศึกษามีการเผยแพร่ ผลงานโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผู้เรียนผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ
5. สถานศึกษามีการจัดแข่งขัน ประกวดโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผู้เรียนให้แก่ผู้เรียน หรือมีการจัดส่งโครงงาน ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผู้เรียนไปประกวด แข่งขันร่วมกับหน่วยงาน หรือสถานศึกษาอื่น

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร้อยรอย หลักฐาน

1. รายงานผลการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดทำโครงการ ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง
3. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
4. ผลงานโครงการ ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผู้เรียน เช่น การประดิษฐ์พานไหว้ครู การตกแต่งเทียนพรรษา การผูกผ้าในงานพิธี โครงการวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
5. โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดแข่งขัน ประกวดโครงการ ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผู้เรียน
6. ภาพถ่าย ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรืองานสร้างสรรค์ของผู้เรียน
7. หลักฐานการเผยแพร่โครงการ ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผู้เรียน
8. หลักฐานการนำโครงการ ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ ไปใช้ได้จริง หรือหลักฐานเชิงประจักษ์
9. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.5 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม การสื่อสาร การทำงาน และการดำรงชีวิต

เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น มาใช้ด้วยความรู้ ความเข้าใจให้เกิดประโยชน์ เพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

เกณฑ์การพิจารณา

ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม การสื่อสาร การทำงาน และการดำรงชีวิต

การคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้ด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 4 คะแนน ดังนี้

$$\frac{\text{ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา} \times 4 \text{ คะแนน}}{100}$$

100

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. เทคโนโลยีดิจิทัลที่สถานศึกษามีอยู่ และใช้งานได้จริง
2. ผลงาน หรือชิ้นงานของผู้เรียน
3. รายงานผลการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
4. การสุ่มตรวจข้อมูลจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์หรือสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนบางส่วนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
5. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.6 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสุขภาวะทางกาย และสุนทรียภาพ

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนที่มีภาวะทางร่างกายที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และมีสุขภาพจิต อารมณ์ และสังคมที่ดี

เกณฑ์การพิจารณา

1. ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพ หรือมีหลักฐานการตรวจสุขภาพ
2. ร้อยละของผู้เรียนที่มีการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม ด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ นันทนาการ จิตอาสา หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้ด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 4 คะแนน ดังนี้

ร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 2 ข้อ X 4 คะแนน

100

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. หลักฐานการตรวจสุขภาพของผู้เรียน
2. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
3. ภาพถ่ายการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
4. การสุ่มตรวจข้อมูลจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์หรือสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนบางส่วนที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับคำอธิบาย
5. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.7 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียน

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร ที่เป็นไปตามเกณฑ์ ในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับประถมศึกษา มีความสามารถในการอ่านออก เขียนได้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสามารถอ่าน และเขียนได้คล่อง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการอ่านจับใจความ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์การพิจารณา

ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อสารที่เป็นไปตามเกณฑ์ ในแต่ละระดับชั้น

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. ให้สถานศึกษานับจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การอ่าน การเขียนในแต่ละระดับมารวมกัน แล้วนำไปหาค่าร้อยละ
2. นำค่าร้อยละที่ได้ไปคำนวณคะแนนที่ได้ ไปคำนวณด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 4 คะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) ดังนี้

ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา X 4 คะแนน

100

3. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง
2. สมุดบันทึกการเรียนรู้ ใบงาน ชิ้นงาน และแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน
3. ผลการวัดระดับการรู้หนังสือของผู้เรียน
4. การสุ่มตรวจข้อมูลจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์หรือสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน และการสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียน
5. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
6. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.8 ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้

ค่าน้ำหนักคะแนน 8 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรสามารถนำความรู้ และทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

เกณฑ์การพิจารณา

จำนวนผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรสามารถนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 0 คะแนน = สถานศึกษาไม่มีผู้จบที่มีการนำความรู้ไปใช้
- 1 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบที่มีการนำความรู้ไปใช้ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
- 2 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบที่มีการนำความรู้ไปใช้ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
- 3 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบที่มีการนำความรู้ไปใช้เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
- 4 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบที่มีการนำความรู้ไปใช้สูงกว่าค่าเป้าหมาย แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
- 5 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบที่มีการนำความรู้ไปใช้สูงกว่าค่าเป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 8 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 3.99	4.00 - 5.00	5.01 - 6.00	6.01 - 7.00	7.01 - 8.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. รายงานผู้จบหลักสูตรรวมจำนวน 2 ภาคเรียนในปีงบประมาณที่ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา เช่น เมื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ปีงบประมาณ 2563 ให้ใช้รายงานผู้จบหลักสูตรของภาคเรียนที่ 2/2562 และภาคเรียนที่ 1/2563 เป็นต้น
2. รายงานสรุปผลการติดตามผู้จบหลักสูตรที่นำความรู้ไปใช้หรือประยุกต์ใช้
3. แบบติดตามผู้จบหลักสูตร
4. หนังสือขอตรวจสอบวุฒิ
5. หลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงว่าผู้จบหลักสูตรมีการนำความรู้ไปใช้หรือประยุกต์ใช้
6. อื่น ๆ

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พิจารณาจากกระบวนการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรขึ้นอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และชุมชน ท้องถิ่น เพื่อใช้ในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิด และการลงมือปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครูกับผู้เรียน ในฐานะครูกับผู้เรียน มีการกำหนดแนวทางการตรวจสอบ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนมีการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้ที่มีความสนใจในการเรียนรู้

โดยมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น
2. สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักการ จุดหมายของหลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างหลักสูตร ระยะเวลาเรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการจบหลักสูตร

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษา
2. หลักสูตรสถานศึกษามีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักการ จุดหมายของหลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างหลักสูตร ระยะเวลาเรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการจบหลักสูตร
3. หลักสูตรสถานศึกษา มีเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
4. มีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร
5. มีการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง หรือพัฒนา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
2. บันทึก หรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร
3. หลักสูตรสถานศึกษา
4. รายงานผลการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ และรายงานการนำผลการประเมินมาปรับปรุง หรือพัฒนา
5. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.2 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนา หรือจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรและวิธีการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา

ในที่นี้ สื่อการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่าง ๆ โดยใช้ตัวหนังสือที่เป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์เป็นสื่อในการแสดงความหมาย
- 2) สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้
- 3) สื่ออื่น ๆ ได้แก่ บุคคล ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการพัฒนา หรือจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
2. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ หรือทำเนียบสื่อการเรียนรู้
3. มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้
4. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการเรียนรู้
5. มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจไปใช้ในการพัฒนา หรือจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นไปตามความต้องการ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. รายการ หรือทำเนียบสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เครื่องมือ หรือแบบประเมินความพึงพอใจมีต่อสื่อการเรียนรู้
4. ข้อมูล หรือรายงานผลการประเมินคุณภาพเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล แหล่งเรียนรู้

หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. รายงานผลการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนาหรือจัดหาสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. หลักสูตรสถานศึกษา
7. แผนการจัดการเรียนรู้
8. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.3 ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของครูที่สามารถบริหารจัดการ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างทั่วถึง เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา

ในที่นี้ ครู หมายถึง ข้าราชการครู หรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้ทำหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์การพิจารณา

1. ครูทุกคนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม
2. ครูทุกคนออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
3. ครูทุกคนมีการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้
4. ครูทุกคนมีบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
5. ครูทุกคนมีการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียน
6. ครูทุกคนมีการจัดระบบช่วยเหลือผู้เรียน ให้คำแนะนำ ปรึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 - 2 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 6 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
4. รายงานการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียน
5. การสุ่มตรวจข้อมูลจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์หรือสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
6. แบบประเมินคุณภาพครู หรือผู้จัดการเรียนรู้
7. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของครูที่มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบ โดยมีการใช้เครื่องมือ หรือวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และแจ้งข้อมูลผลการประเมินการเรียนรู้ย้อนกลับไปยังผู้เรียน และนำไปสู่การพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้

เกณฑ์การพิจารณา

1. ครูทุกคนมีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน
2. ครูทุกคนมีการจัดทำเครื่องมือหรือมีวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้
3. ครูทุกคนมีการชี้แจงรายละเอียดวิธีการวัดและประเมินผลให้แก่ผู้เรียน
4. ครูทุกคนมีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้รับทราบ
5. ครูทุกคนมีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
3. เครื่องมือหรือวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้
4. รายงานผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
6. อื่น ๆ

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

พิจารณาจากความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี นำไปสู่การปฏิบัติงานตามแผนของสถานศึกษา และจัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม และนำผลการประเมินดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนาครู วิทยากร ผู้จัดการเรียนรู้ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีคุณภาพ

ในที่นี้ บุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการทุกประเภท และพนักงานจ้างเหมาบริการ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ทั้งทางด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป

โดยมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ดังนี้

1. การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม
2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
3. การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา
4. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ
5. การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
6. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด
7. การส่งเสริม สนับสนุนภาควิชาครูให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
8. การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
9. การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เน้นให้บุคลากรของสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของรัฐบาลหรือหน่วยงานต้นสังกัด

เกณฑ์การพิจารณา

1. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. มีการนำข้อมูลความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น หรือผู้รับบริการ มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
5. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้รับคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
6. แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ได้รับคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
7. โครงการ กิจกรรมที่ปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 - 3 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 6 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 7 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

- บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
- ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น หรือผู้เรียน หรือผู้รับบริการ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- เป้าหมายการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา
- มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- แผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เป็นไปตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 ที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 วรรคสาม และมาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- (2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
- (3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
- (4) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- (5) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- (6) จัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี
- (7) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และภาคีเครือข่าย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (8) นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- (9) จัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา
- (10) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย และผู้รับบริการ

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
3. มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
4. มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
6. มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี
7. มีการเสนอรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และภาคีเครือข่าย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(8) มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

(9) มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา

(10) สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย และผู้รับบริการ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 - 2 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 - 4 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 - 6 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 7 - 8 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 9 - 10 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. แผนปฏิบัติการประจำปี
5. รายงานผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการ รายงานผลการดำเนินงานประจำปี
6. รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
7. ระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา
8. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรของสถานศึกษา ให้ได้รับการพัฒนา จนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย หรือ การปฏิบัติงาน และสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรของสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนา จากหน่วยงานภายใน หรือภายนอกสังกัดสำนักงาน กศน.
2. ร้อยละ 80 ของจำนวนบุคลากรของสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
3. ร้อยละ 80 ของบุคลากรของสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนา แล้วมีการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
4. ร้อยละ 80 ของบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม
5. บุคลากรทุกคน ได้รับคำปรึกษา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่จากผู้บังคับบัญชา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
3. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร
4. ใบประกาศ เกียรติบัตร หลักฐานการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพ
4. สมุดบันทึกความรู้
5. แฟ้มสะสมงานของครู และบุคลากรของสถานศึกษา
6. ร่องรอยการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแก่บุคลากรภายในสถานศึกษาของผู้บังคับบัญชา
7. หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
เช่น ชิ้นงาน ผลงาน เป็นต้น
8. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ที่ครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป รวมทั้งงานสนับสนุนอื่น ๆ และมีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดทำ หรือจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

ในที่นี้ เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น มาใช้ด้วยความรู้ ความเข้าใจให้เกิดประโยชน์ เพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานด้านวิชาการ
2. มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานด้านงบประมาณ
3. มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานด้านบุคคล
4. มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานด้านบริหารงานทั่วไป
5. มีการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป
3. เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
4. โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เช่น ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ (DMIS) เป็นต้น
5. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการวางแผนกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษา และมีการนำผลการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการจัดทำแผนการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา และมอบหมายผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน
2. มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามแผนที่กำหนดไว้
3. มีการสรุปข้อมูล หรือจัดทำรายงานผลการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
4. มีการรายงานผลการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ
5. มีการนำผลการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. แผนการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
3. รายงานผลการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
4. หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการนำผลการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา
5. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตาม บทบาทที่กำหนด

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรื่อง จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2551 และประกาศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรื่อง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของประธานกรรมการและกรรมการสถานศึกษา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของสถานศึกษาในกำกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกาศ ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2552

ในการนี้ จึงสรุปอำนาจหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการไว้ ดังนี้

- 1) ให้คำปรึกษา และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ความเห็นชอบหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2) ส่งเสริมให้มีการระดมทุนทางสังคมและทรัพยากรจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 3) ติดตามและเสนอแนะผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา
- 4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด

เกณฑ์การพิจารณา

1. คณะกรรมการสถานศึกษามีการให้คำปรึกษา และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. คณะกรรมการสถานศึกษามีการให้คำปรึกษา และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. คณะกรรมการสถานศึกษามีการให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา
4. คณะกรรมการสถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการระดมทุนทางสังคม และทรัพยากรจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
5. คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการติดตาม และเสนอแนะผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา
2. บันทึกหรือรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับ
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
4. หลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
สถานศึกษา
5. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษา
6. สมุดเยี่ยมสถานศึกษา
7. หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษากับสถานศึกษา
8. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย คือ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่น รวมทั้งสถานศึกษาอื่น ที่มีได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้เข้ามามีส่วนร่วม หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการชี้แจง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจ และบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ให้แก่ภาคีเครือข่ายได้ รับทราบ
2. มีภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านสื่อ หรือเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. มีภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านการจัดการศึกษา หรือพัฒนาวิชาการ และบุคลากร
4. มีภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในด้านขวัญกำลังใจแก่ผู้จัดการศึกษา หรือ ผู้เรียน หรือผู้รับบริการ
5. มีภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมกับสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนเพื่อสร้าง หรือพัฒนาแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกลงนามความร่วมมือ (MOU)
2. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
3. ทำเนียบ หรือรายชื่อภาคีเครือข่าย
4. รายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
5. หนังสือขอบคุณ
6. ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง
7. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการที่สถานศึกษามีการกำหนดและดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือขั้นตอน การดำเนินงานเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น โดยมีการถอดองค์ความรู้ หรือการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้วในพื้นที่มาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจน การสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ได้ พร้อมทั้งจัดให้มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินผลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาโครงการ กิจกรรม หรือ แหล่งเรียนรู้ ต่อไป

สังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การที่บุคคลมีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนใจและใฝ่หาความรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ ความรู้ หรือทักษะที่มีอยู่ในตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ผ่านสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากร หรือแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ที่เน้น การแบ่งปันที่ทุกคนในสังคมสามารถเข้ามามีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หรือจัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้องค์ความรู้ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และ ทัศนคติที่ดี ตลอดจนสามารถใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการวางแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือขั้นตอนการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
2. มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือขั้นตอนการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
3. มีการถอดองค์ความรู้ หรือการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ ไปใช้ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย
4. มีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และใช้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ได้
5. มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม หรือขั้นตอนการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของแหล่งเรียนรู้
6. มีการนำผลการติดตาม และประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาโครงการ กิจกรรม หรือแหล่งเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 - 2 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 6 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. แผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. ทำเนียบแหล่งเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่น
3. ข้อมูลหรือรายงานผลการติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้
4. รายงานผลการนำผลการติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ ไปใช้ในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
5. สมุดเยี่ยมแหล่งเรียนรู้
6. เกียรติบัตร รางวัลที่เกี่ยวข้อง
7. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาศาสนศึกษา

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรของสถานศึกษามีการจัดทำงานวิจัยอย่างง่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของสถานศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล หรือด้านการบริหารงานทั่วไป ในแต่ละปีงบประมาณ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนี้ควรสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหา หรือความต้องการของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการกำหนดประเด็นการวิจัยที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหา หรือความต้องการของสถานศึกษา
2. มีการกำหนดแผนหรือแนวทางการดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษา
3. มีการดำเนินงานวิจัยอย่างง่าย
4. มีรายงานผลการวิจัย
5. มีการเสนอผลงานวิจัยต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หรือเผยแพร่
6. มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง หรือพัฒนางานของสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 - 2 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 6 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.49	1.50 - 1.87	1.88 - 2.25	2.26 - 2.62	2.63 - 3.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. แผนหรือแนวทางการดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษา
3. รายงานการวิจัย
4. อื่น ๆ

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก คะแนน
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง	50
1.1 ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และหรือทักษะ และหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์ การจบหลักสูตร	10
1.2 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม	20
1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี	20
มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง	20
2.1 หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ	4
2.2 วิทยากรการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง	4
2.3 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4
2.4 การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง	4
2.5 การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ	4
มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	30
3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม	3
3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4
3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา	3
3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ	3
3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3
3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด	3
3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3
3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	5
3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา	3

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

พิจารณาจากผลการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถ และ/หรือทักษะ และ/หรือคุณธรรมของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมบนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

ในที่นี้ การศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง การจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบที่เป็นหลักสูตรระยะสั้น ที่มีหลักสูตรตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป ซึ่งจัดตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ทักษะชีวิต หรือการพัฒนาสังคมและชุมชน รวมถึงการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี (ตามแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ดังนี้

การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ ของบุคคล เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าสู่อาชีพ สามารถประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพของตนเองได้ โดยพิจารณาถึงความต้องการในการเรียนของแต่ละบุคคล

การพัฒนาทักษะชีวิต หมายถึง การศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้บุคคลสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมกับการปรับตัวในอนาคต เช่น สุขภาพกาย และใจ การมีสุนทรียภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เป็นต้น

การพัฒนาสังคมและชุมชน หมายถึง เป็นการศึกษาที่บูรณาการความรู้ และทักษะจากการศึกษาที่ผู้เรียนมีอยู่ หรือได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบ แล้วนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชน อย่างยั่งยืนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการพัฒนาการเรียนรู้ของคนในชุมชน เช่น ประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม วิชากิจชุมชน การใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม เป็นต้น

ทั้งนี้ ค่านิยมร่วมของสังคม หมายถึง ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย และความเท่าเทียม เสมอภาค โดย

- 1) ความเพียรอันบริสุทธิ์ หมายถึง ความอดทน มุ่งมั่น ทำสิ่งใด ๆ ให้เกิดผลสำเร็จ อย่างไม่ย่อท้อต่อความ ลำบาก เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ส่วนร่วม ชุมชน สังคม ประเทศชาติ
- 2) ความพอเพียง หมายถึง การมีความสมดุลรอบด้านทั้งความรู้ คุณธรรม และทักษะ โดยคำนึงถึง ความสมดุล ทั้งประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม
- 3) วิถีประชาธิปไตย หมายถึง การยึดมั่นในการมีส่วนร่วม การเคารพกติกา สิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข
- 4) ความเท่าเทียมเสมอภาค หมายถึง การเคารพความแตกต่าง และการให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น โดยปราศจากอคติ แม้มีสภาพความแตกต่างกันทางเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ ถิ่นที่อยู่ วัฒนธรรมและความสามารถ

ทั้งนี้ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง มีประเด็นการพิจารณา จำนวน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และ หรือทักษะ และ หรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร
2. ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม
3. ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.1 ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และหรือทักษะ และหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ที่มีความรู้ ความสามารถ และ/หรือทักษะ และ/หรือคุณธรรม เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

ในที่นี้ ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง ผู้เรียนที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้น ตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป ที่สถานศึกษาจัดหาหรือพัฒนาขึ้นตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ทักษะชีวิต การพัฒนาสังคมและชุมชน รวมถึงการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้เทคโนโลยี ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

เกณฑ์การพิจารณา

ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน)

โดยการเทียบบัญชีไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 10 คะแนน ดังนี้

$$\frac{\text{ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง}}{100} \times 10 \text{ คะแนน}$$

100

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 4.99	5.00 - 6.25	6.26 - 7.50	7.51 - 8.75	8.76 - 10.00

ข้อมูล ร่องรอย และหลักฐาน

1. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
2. ข้อมูลจำนวนผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องเป็นรายหลักสูตร
3. รายงานผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องเป็นรายหลักสูตร
4. ผลการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด
5. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
6. รายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
7. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.2 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

ค่าน้ำหนักคะแนน 20 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องทุกรูปแบบที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมบนฐานความอดทน ความมุ่งมั่นในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความพอเพียง มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการพัฒนาอาชีพ คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพของตนเองได้

ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้

ด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน

เกณฑ์การพิจารณา

1. ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพได้บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม ได้
2. ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาทักษะชีวิตที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม
3. ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาสังคมและชุมชนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณหาร้อยละเฉลี่ยของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง โดยการนำร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษาที่มีอยู่ในแต่ละเกณฑ์การพิจารณามาบวกกันแล้วหารด้วยจำนวนเกณฑ์การพิจารณาที่มีการคำนวณร้อยละของผู้จบหลักสูตร

2. นำร้อยละที่ได้จากข้อ 1. ไปเทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 20 คะแนน) ด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 20 คะแนน ดังนี้

ร้อยละเฉลี่ยของผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง X 20 คะแนน

100

3. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 9.99	10.00 - 12.50	12.51 - 15.00	15.01 - 17.50	17.51 - 20.00

แนวทางการดำเนินงาน

1. ให้สถานศึกษาพิจารณารวบรวมหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่จัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
2. สถานศึกษาติดตามผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่มีการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้
3. นำผลการติดตามจากข้อ 2 มาคำนวณหาค่าร้อยละตามเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละข้อ
4. นำผลที่ได้จากข้อ 3 มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยนำร้อยละที่คำนวณได้ในแต่ละเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละข้อมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนเกณฑ์การพิจารณาที่มีการคำนวณร้อยละ
5. นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากข้อ 4 มาคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ข้อมูล ร่องรอย และหลักฐาน

1. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
2. ข้อมูลจำนวนผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องเป็นรายหลักสูตร และภาพรวม
3. ข้อมูล หรือรายงานผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องเป็นรายหลักสูตร และภาพรวม
4. ข้อมูล หรือรายงานผู้เรียนที่จบการศึกษาต่อเนื่องที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้
5. ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ (DMIS) เป็นต้น
6. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

ค่าน้ำหนักคะแนน 20 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป ที่มีการนำความรู้จากการเข้ารับการการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษาไปใช้สำหรับตนเอง ครอบครัว หรือชุมชน จนกระทั่งมีผลการดำเนินงานปรากฏให้เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือมีผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความยั่งยืน ทั้งที่เป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่ม

เกณฑ์การพิจารณา

จำนวนผู้จบการศึกษาและ/หรือจำนวนกลุ่มผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การคิดคะแนนจากเกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน = สถานศึกษาไม่มีผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

4 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี สูงกว่าค่าเป้าหมาย แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

5 คะแนน = สถานศึกษามีจำนวนผู้จบการศึกษาต่อเนื่องที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี สูงกว่าค่าเป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 20 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 9.99	10.00 - 12.50	12.51 - 15.00	15.01 - 17.50	17.51 - 20.00

ข้อมูล ร่องรอย และหลักฐาน

1. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
2. ข้อมูลจำนวนผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องเป็นรายหลักสูตร และภาพรวม
3. ข้อมูล หรือรายงานผู้จบการศึกษาต่อเนื่องเป็นรายหลักสูตร และภาพรวม
4. ข้อมูล หรือรายงานผู้เรียนที่จบการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ จนกระทั่งมีผลการดำเนินงานในพื้นที่เป็นเชิงประจักษ์เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม เช่น บัญชีจากการขาย บัญชีรายรับ - รายจ่ายของกลุ่ม เป็นต้น
5. อื่น ๆ

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง

พิจารณาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีการจัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่สอดคล้องกับสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม และเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ตรงตามหลักสูตร มีการใช้สื่อ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาต่อเนื่อง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และจัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ

โดยมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ
2. วิทยากรการศึกษาต่อเนื่อง มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
3. สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง
5. การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.1 หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการจัดหา จัดทำ หรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม และเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการจัดเพื่อการพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งให้พิจารณาเฉพาะหลักสูตรที่มีหลักสูตร ตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป โดยมีองค์ประกอบของการจัดทำหลักสูตรครบถ้วน ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษามีการศึกษาสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกหลักสูตร**
2. สถานศึกษามีการจัดทำ หรือจัดทำ หรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกหลักสูตร**ที่มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ความเป็นมา จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา โครงสร้างหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบหลักสูตร
3. สถานศึกษาเสนอหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกหลักสูตร** ให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติใช้โดยผู้บริหารสถานศึกษาก่อนนำไปใช้จัดกระบวนการเรียนรู้
4. สถานศึกษามีการทบทวน หรือตรวจสอบ หรือประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกหลักสูตร** หลังการนำไปใช้จัดกระบวนการเรียนรู้
5. สถานศึกษามีการนำผลการทบทวน หรือตรวจสอบ หรือประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกหลักสูตร** มาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร หรือกำหนดแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร

เกณฑ์การให้คะแนน

1. สถานศึกษา จะได้ 1 คะแนนต่อเกณฑ์การพิจารณา 1 ข้อ ก็ต่อเมื่อสถานศึกษามีการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อในทุกหลักสูตร คือ
  - 1 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
  - 2 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
  - 3 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
  - 4 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
  - 5 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
2. หากสถานศึกษา มีการดำเนินงานเป็นไปตามตามเกณฑ์การพิจารณาตามข้อใดก็ตาม **แต่ไม่ครบทุกหลักสูตร** ให้ได้คะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาในข้อนั้น ข้อละ 0.5 คะแนน

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. การคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. ข้อมูลสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม และเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
2. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
3. ข้อมูลความเห็นชอบ หรืออนุมัติ เช่น บันทึกข้อความหรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการให้ความเห็นชอบ คณะกรรมการสถานศึกษา หรือรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
4. ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการอนุมัติใช้หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษา
5. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.2 วิทยาการการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ หรือ ประสิทธิภาพตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการที่สถานศึกษามีวิทยาการการศึกษาต่อเนื่องที่มีความรู้ ความสามารถ หรือประสิทธิภาพตรงตามหลักสูตร โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ และมีการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน รวมถึงมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในที่นี้ วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษา หรือภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมคัดเลือก ให้ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง โดยต้องได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกคน** มีความรู้ ความสามารถ หรือประสิทธิภาพ เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
2. วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกคน** มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร
3. วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกคน** จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้
4. วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกคน** เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียน
5. วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง**ทุกคน** มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เกณฑ์การให้คะแนน

1. สถานศึกษา จะได้ 1 คะแนนต่อเกณฑ์การพิจารณา 1 ข้อ ก็ต่อเมื่อสถานศึกษามีการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ **ครบทุกคน** คือ
  - 1 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
  - 2 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
  - 3 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
  - 4 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
  - 5 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
2. หากสถานศึกษา มีการดำเนินงานเป็นไปตามตามเกณฑ์การพิจารณาตามข้อใดก็ตาม **แต่ไม่ครบทุกคน** ให้ได้คะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาในข้อนั้น ข้อละ 0.5 คะแนน

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. การคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงการมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของวิทยากร เช่น วุฒิการศึกษา ประกาศนียบัตร วุฒิบัตร เกียรติบัตร ประวัติการทำงาน เป็นต้น
2. คำสั่งแต่งตั้งวิทยากรการศึกษาต่อเนื่อง
3. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
4. แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ กศ.ตน. 12 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ กศ.ตน. 7(1) แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง, แบบ กศ.ตน. 7(2) กรอบการประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง , และแบบ กศ.ตน. 10 แบบประเมินความพึงพอใจ
5. สื่อการเรียนรู้ที่วิทยากรใช้ในการจัดการเรียนรู้
6. เครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง
7. ข้อมูล หรือรายงานผลการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
8. รายงานผลการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ของวิทยากร
9. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.3 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถจัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนา สื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สาระ และสามารถทบทวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษาจัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษา
2. สถานศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐาน หรือทำเนียบสื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. สถานศึกษามีการแนะนำ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ให้แก่วิทยากร และผู้เรียน
4. สถานศึกษาทบทวน ตรวจสอบ หรือประเมินคุณภาพของสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ และเป็นปัจจุบัน
5. สถานศึกษานำผลการทบทวน ตรวจสอบ หรือประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนาสื่อ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. รายการ หรือทำเนียบสื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ข้อมูล หรือรายงานการทบทวน ตรวจสอบ หรือประเมินการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. รายงานการนำผลการทบทวน ตรวจสอบ หรือประเมินการใช้สื่อ ไปใช้ในการพัฒนาสื่อ
5. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง และแผนการจัดการเรียนรู้
6. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.4 การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการวัดและประเมินผลที่มีการสร้าง หรือเลือกใช้วิธีการหรือเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และนำผลการวัดและประเมินผล ผู้เรียนไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์การพิจารณา

1. มีการกำหนดวิธีการ หรือเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับกิจกรรมและจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกหลักสูตร
2. มีการจัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลได้ตรงตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร
3. มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. มีการวัดและประเมินผล โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมือวัดและประเมินผลที่จัดหา หรือจัดทำ หรือพัฒนาขึ้น
5. มีการนำผลการวัดและประเมินผลผู้เรียนไปใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน

1. สถานศึกษา จะได้ 1 คะแนนต่อเกณฑ์การพิจารณา 1 ข้อ ก็ต่อเมื่อสถานศึกษามีการดำเนินงานตาม เกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ ในทุกหลักสูตร คือ
  - 1 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
  - 2 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
  - 3 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
  - 4 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
  - 5 คะแนน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ
2. หากสถานศึกษา มีการดำเนินงานเป็นไปตามตามเกณฑ์การพิจารณาตามข้อใดก็ตาม แต่ไม่ครบทุก หลักสูตร ให้ได้คะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาในข้อนั้น ข้อละ 0.5 คะแนน

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง และแผนการจัดการเรียนรู้
2. เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. เอกสารข้อมูล หรือรายงานการนำผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้
4. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.5 การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการที่สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง

เกณฑ์การพิจารณา

ร้อยละของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง อยู่ในระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนน

1 คะแนน = ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง น้อยกว่าร้อยละ 21 มีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

2 คะแนน = ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ร้อยละ 21 - 40 มีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

3 คะแนน = ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ร้อยละ 41 - 60 มีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

4 คะแนน = ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ร้อยละ 61 - 80 มีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

5 คะแนน = ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ร้อยละ 81 - 100 มีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน) จากสูตร

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้ (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}}{\text{คะแนนเต็ม (จากเกณฑ์การให้คะแนน)}} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนน} = \text{คะแนนที่ได้}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 1.99	2.00 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษา
2. เครื่องมือ หรือแบบสอบถามความพึงพอใจ
3. ข้อมูล รายงานความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง
4. รายงานสรุปผลการศึกษาความพึงพอใจที่เกี่ยวข้อง
5. รายงานสรุปผลการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษา
6. อื่น ๆ

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก คะแนน
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย	50
1.1 ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย	50
มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	20
2.1 การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย	5
2.2 ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย	5
2.3 สื่อ หรือนวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	5
2.4 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	5
มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	30
3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม	3
3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4
3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา	3
3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ	3
3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3
3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด	3
3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3
3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	5
3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา	3

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย

พิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการเกี่ยวกับความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ที่ผู้รับบริการได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสถานศึกษาจัดขึ้น

โดยมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 1 ประเด็น คือ ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.1 ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย

ค่าน้ำหนักคะแนน 50 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ ที่ผู้รับบริการได้รับจากการเข้าร่วม โครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัยในรูปแบบต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น

โดยให้พิจารณานับเฉพาะจำนวนผู้รับบริการการศึกษาตามอัยาศัยจากทุกโครงการ หรือกิจกรรม ที่มีการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ กิจกรรม ไว้อย่างชัดเจน สามารถวัดได้

เกณฑ์การพิจารณา

1. ร้อยละของผู้รับบริการที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย เมื่อเทียบกับจำนวน เป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการ หรือกิจกรรม
2. ร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย ที่มีความรู้ หรือทักษะ หรือ ประสบการณ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือกิจกรรม

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 50 คะแนน)

ด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 50 คะแนน ดังนี้

ร้อยละเฉลี่ยของผู้รับบริการที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 2 ข้อ X 50 คะแนน

100

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 24.99	25.00 - 31.25	31.26 - 37.50	37.51 - 43.75	43.76 - 50.00

ข้อมูล ร่องรอย และหลักฐาน

1. โครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัยของสถานศึกษา
2. ข้อมูลจำนวนผู้รับบริการที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย
3. ข้อมูลสารสนเทศ ชิ้นงาน หรือผลงานสมุดบันทึกการเรียนรู้ของผู้รับบริการที่เข้าร่วมโครงการ หรือ กิจกรรม
4. รายงานผลการจัดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย
5. อื่น ๆ

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

พิจารณาจากการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา ที่มีการกำหนด และจัดโครงการ หรือกิจกรรม การศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม และเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความรู้ ความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยจัดให้มีการสำรวจความพึงพอใจของ ผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาต่อไป

โดยมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1. การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
2. ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
3. สื่อ หรือนวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
4. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.1 การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการที่สถานศึกษามีการกำหนด และจัดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย ที่สอดคล้องกับสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม และเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษามีการศึกษาสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม หรือนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย
2. สถานศึกษามีการกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัยที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
3. สถานศึกษามีการออกแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัยที่กำหนดไว้
4. สถานศึกษามีการจัดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัยที่กำหนดไว้
5. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานสรุปผลการจัดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย และเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อรับทราบ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลสภาพปัญหา หรือความต้องการกลุ่มเป้าหมายในชุมชน ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
3. โครงการ หรือกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
5. รายงานสรุปผลการจัดโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
6. หนังสือเชิญ หนังสือขอบคุณที่เกี่ยวข้อง
7. ชิ้นงาน หรือผลงานของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย
8. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.2 ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการที่สถานศึกษามีผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และมีการปรับปรุง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับความรู้ และ/หรือทักษะ และ/หรือประสบการณ์ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

ในที่นี้ ผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง บุคลากรของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษาให้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

เกณฑ์การพิจารณา

1. ร้อยละของผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่สามารถจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยได้ตามโครงการ กิจกรรมที่กำหนด
2. ร้อยละของผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยได้รับการพัฒนาศักยภาพ หรือมีการพัฒนาตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ร้อยละของผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาศักยภาพ หรือมีการนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาตนเองไปใช้ในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 5 คะแนน ดังนี้

ร้อยละเฉลี่ยของผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา ทั้ง 3 ข้อ X 5 คะแนน

100

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา
3. หนังสือเชิญ แบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดสำนักงาน กศน.
4. ใบประกาศ เกียรติบัตรที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดสำนักงาน กศน.
5. รายงานผลการเข้ารับการพัฒนา สมุดบันทึกความรู้ หรือแฟ้มสะสมงานของผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา
6. บันทึก หรือร่องรอยการพัฒนาดตนเองของผู้จัดโครงการ หรือผู้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
7. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.3 สื่อ หรือนวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนา หรือจัดหาสื่อ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. สถานศึกษามีการพัฒนา หรือจัดหาสื่อ หรือนวัตกรรม และ/หรือจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
2. สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน หรือทำเนียบสื่อ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นปัจจุบัน
3. สถานศึกษามีการแนะนำ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ
4. สถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีขึ้นไป
5. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินความพึงพอใจไปใช้ในการพัฒนาหรือจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 1 ข้อ
- 2 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 2 ข้อ
- 3 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 3 ข้อ
- 4 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 4 ข้อ
- 5 คะแนน = สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 5 ข้อ

นำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. บันทึกข้อความ คำสั่ง บันทึกหรือรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
2. รายการ หรือทำเนียบสื่อ หรือนวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ข้อมูล หรือรายงานการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. รายงานการนำผลการประเมินความพึงพอใจไปใช้ในการพัฒนา หรือจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้

หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. โครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
6. รายงานผลการจัดโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
7. อื่น ๆ

ประเด็นการพิจารณาที่ 2.4 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาตามอรรถาศัย

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

คำอธิบาย

พิจารณาจากระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการการศึกษาตามอรรถาศัย ที่มีต่อกระบวนการจัดโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอรรถาศัยของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

ร้อยละของจำนวนโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอรรถาศัยที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป

การคิดคำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน และการเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. คำนวณคะแนนที่ได้เทียบกับค่าน้ำหนักคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน)

ด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 100 เท่ากับ 5 คะแนน ดังนี้

$$\frac{\text{ร้อยละของจำนวนโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอรรถาศัยที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป} \times 5 \text{ คะแนน}}{100}$$

2. นำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 - 2.49	2.50 - 3.12	3.13 - 3.75	3.76 - 4.38	4.39 - 5.00

ข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน

1. แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
2. โครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอรรถาศัย
3. เครื่องมือ หรือแบบสอบถามความพึงพอใจ
4. รายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจในแต่ละโครงการ กิจกรรมการศึกษาตามอรรถาศัยของสถานศึกษา
5. อื่น ๆ

ส่วนที่ 3

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. เป็นไปตาม กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 จึงให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มี ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา ควรประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคน

2. ทบทวน สร้างความเข้าใจ รายละเอียดคำอธิบาย เกณฑ์การพิจารณา และระดับคุณภาพของ มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แต่ละประเภทของมาตรฐานการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และวางแผนการดำเนินงานระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา

3. กำหนด และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยต้องไม่น้อยกว่ามาตรฐาน แต่ละประเภทของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนดไว้ ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ นอกเหนือจากที่ กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้ได้ และต้องกำหนดค่าเป้าหมายในบางประเด็นการพิจารณาที่มีการกำหนด ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา (โดยใช้แบบฟอร์มในภาคผนวก ข เพื่อเป็น แนวทางในการกำหนดค่าเป้าหมาย) นอกจากนี้ สถานศึกษาอาจมีการจัดทำคู่มือ หรือแนวทางการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มเติมขึ้นได้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือเป็นเอกสารในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามความพร้อม และศักยภาพของสถานศึกษาแต่ละแห่งที่สามารถดำเนินการได้

ในที่นี้ สำหรับประเด็นการพิจารณาที่ควรมีการกำหนดค่าเป้าหมาย มีดังนี้

3.1 มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

3.1.1 ประเด็นการพิจารณาที่ 1.1 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษา

3.1.2 ประเด็นการพิจารณาที่ 1.2 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และ คุณลักษณะที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด

3.1.3 ประเด็นการพิจารณาที่ 1.3 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

3.1.4 ประเด็นการพิจารณาที่ 1.4 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม

3.1.5 ประเด็นการพิจารณาที่ 1.8 ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้

3.2 **มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง** มีประเด็นการพิจารณาที่ต้องมีการกำหนดค่าเป้าหมายเพียง 1 ประเด็น การพิจารณา คือ ประเด็นการพิจารณาที่ 1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือ ตัวอย่างที่ดี

3.3 **มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย** ไม่มีประเด็นการพิจารณาที่ต้องกำหนดค่าเป้าหมาย

4. **จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา** ที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา และมุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งควรจัดทำให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย และชุมชน ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ

5. **ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา** และรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน หรือผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามสภาพจริงไว้อย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้

6. **ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพการศึกษา** เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ และนำผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษา

7. **แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเองของสถานศึกษา** เมื่อสถานศึกษาครบกำหนดเวลาที่ต้องดำเนินการประเมินตนเอง หรือจะดำเนินการก่อนที่สถานศึกษาจะมีการประเมินตนเองก็ได้

สำหรับการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป ทั้งนี้ในการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาควรใช้เกณฑ์การเทียบคะแนนกับระดับคุณภาพที่ต้นสังกัดกำหนด

8. **ดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปีงบประมาณ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา** โดยคณะกรรมการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่แต่งตั้งไว้ และนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาเครือข่าย และจัดส่งไปยังหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชน ทั้งนี้ การประเมินตนเองของสถานศึกษาควรดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงาน กศน. กำหนดและเผยแพร่ไว้ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามกฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555

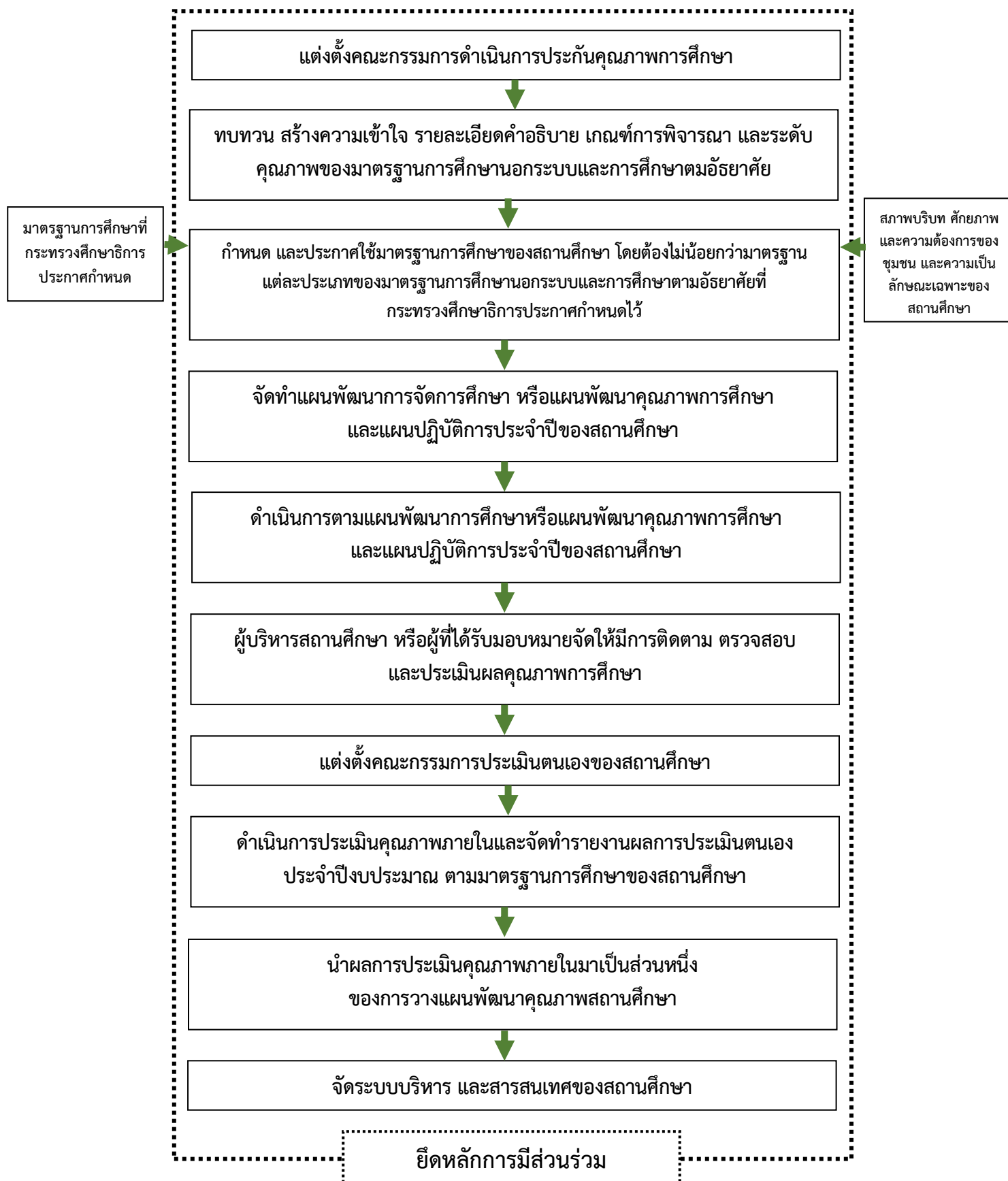
ทั้งนี้ นอกจากการประเมินตนเองและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ประจำปีงบประมาณของสถานศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษาดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงาน กศน.จังหวัด หรือสำนักงาน กศน. เพื่อจัดให้มีการประเมินคุณภาพโดยต้นสังกัด ซึ่งต้องดำเนินการอย่างน้อย 1 ครั้งในสามปีงบประมาณ และเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชน ทั้งนี้ การประเมินคุณภาพโดยต้นสังกัดของสถานศึกษา ควรดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงาน กศน. กำหนดและเผยแพร่ไว้ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามกฎหมายการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555

9. นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยการนำข้อมูล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาคุณภาพ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา และรายงานผลการประเมินคุณภาพ โดยต้นสังกัดที่ผ่านมา มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีงบประมาณหรือ ระยะเวลาถัดไป โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

10. จัดระบบบริหาร และสารสนเทศของสถานศึกษา ให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันตามสภาพจริง และสามารถตรวจสอบได้

11. ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงภาคี เครือข่ายในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ทั้งนี้ จากแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพ แนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.

เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. เป็นไปตาม กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 จึงให้สำนักงาน กศน.จังหวัด มีหน้าที่ส่งเสริม และสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด อย่างน้อยหนึ่งครั้งภายในสามปีงบประมาณ และแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการประเมินคุณภาพภายในต่อสาธารณชน
3. รับทราบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
4. ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา ให้มีความครบถ้วนตามรายมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภท และตามรายประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐาน เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด
5. สรุป และรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาในภาพรวมของจังหวัด และรายงานต่อสำนักงาน กศน.

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระดับสำนักงาน กศน.

เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 จึงให้สำนักงาน กศน. มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
2. สรุป และรายงานผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน
3. เมื่อหน่วยงานโดยต้นสังกัดได้รับรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาจากสถานศึกษา ให้ดำเนินการจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบให้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายใน
4. ดำเนินการอื่นใด เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.

2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2555). กฎกระทรวงกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา ที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555. (2555, 14 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 129, ตอนที่ 106 ก.

_____. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 20 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135, ตอนที่ 11 ก.

_____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1. 2542.

รัตนา ดวงแก้ว. (2557). หน่วยที่ 11 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในประมวลสาระการสอนชุดวิชานโยบาย การวางแผน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยที่ 11 - 15. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานกรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ. แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก. ในรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ, หน้า 2 - 8. กรุงเทพฯ, 2561.

สำนักงาน กศน. (2561). แนวทางการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอ/เขต. กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน..

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (มปป). แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ. สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

(ตัวอย่าง) การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

(ตัวอย่าง)

การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประกาศ ..... ชื่อสถานศึกษา.....

เรื่อง การใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวง เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ณ วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562 นั้น

เพื่อให้มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสำหรับใช้ในการประกันคุณภาพภายในของ ชื่อสถานศึกษา..... จึงประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ เพื่อเป็น เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน

ประกาศ ณ วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....

(.....)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา.....

(ตัวอย่าง)

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแนบท้าย ประกาศ ..... ชื่อสถานศึกษา .....

เรื่อง การใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 8 ประเด็น ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด
- 1.3 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
- 1.4 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม
- 1.5 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 1.6 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสุขภาวะทางกาย และสุนทรียภาพ
- 1.7 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียน
- 1.8 ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือประยุกต์ใช้

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 4 ประเด็น ประกอบด้วย

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น
- 2.2 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2.3 ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ประกอบด้วย

- 3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม
- 3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา
- 3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ
- 3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด
- 3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 3 ประเด็น ประกอบด้วย

1.1 ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และหรือทักษะ และหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

1.2 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 5 ประเด็น ประกอบด้วย

2.1 หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

2.2 วิทยาการศึกษาต่อเนื่อง มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

2.3 สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4 การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

2.5 การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ประกอบด้วย

3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย มีจำนวน 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 1 ประเด็น ประกอบด้วย

1.1 ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 4 ประเด็น ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

2.3 สื่อ หรือนวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

2.4 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน 9 ประเด็น ประกอบด้วย

3.1 การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

3.2 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

3.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

3.5 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.6 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

3.7 การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.8 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.9 การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

ภาคผนวก ข

ค่าเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ประจำปีงบประมาณ .....

**ค่าเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ประจำปีงบประมาณ .....**

ตามที่.....ชื่อสถานศึกษา.....ได้กำหนด และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ตามประกาศ ชื่อสถานศึกษา.....เรื่อง.....ลงวันที่.....
เพื่อใช้ในการเทียบเคียง ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

เพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ตามแนวทางการประเมินคุณภาพ
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมีการกำหนดค่าเป้าหมายเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียน
โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการเทียบเคียง ตรวจสอบ
ประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษาเฉพาะในประเด็นการพิจารณาที่สมควรจัดให้มีการกำหนด
ค่าเป้าหมาย สำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.1 ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้องกับหลักสูตร
สถานศึกษา

ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ สถานศึกษามีการกำหนดคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชาบังคับที่ไว้เป็นค่าเป้าหมาย โดยกำหนดจาก

- ☐ คะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน จำนวน 2 ภาคเรียน **หรือ**
☐ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net)

จำนวน 2 ภาคเรียน ดังนี้

ทั้งนี้ ในการกำหนดคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาบังคับ เพื่อเป็นค่าเป้าหมาย
ให้สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายเฉพาะรายวิชาที่มีแผนการลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในปีที่
สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง โดยใช้คะแนนเฉลี่ยผลการสอบปลายภาคเรียนของผู้เรียน จำนวน
2 ภาคเรียน **หรือ**คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) ที่มีอยู่
ครั้งล่าสุดของแต่ละรายวิชา มาเป็นข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อมูลตั้งต้นในการกำหนดค่าคะแนนเป้าหมาย ดังกล่าว

ระดับ/รายวิชา	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาบังคับ ที่สถานศึกษากำหนดไว้เป็นค่าเป้าหมาย (คะแนน)
ประถมศึกษา	
- ทักษะการเรียนรู้	
- ภาษาไทย	
- ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	
- คณิตศาสตร์	
- วิทยาศาสตร์	
- ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ	
- ทักษะการประกอบอาชีพ	
- พัฒนาอาชีพให้มีอยู่มีกิน	
- เศรษฐกิจพอเพียง	
- สุขศึกษา พลศึกษา	
- ศิลปศึกษา	
- สังคมศึกษา	
- ศาสนา และหน้าที่พลเมือง	
- การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	
มัธยมศึกษาตอนต้น	
- ทักษะการเรียนรู้	
- ภาษาไทย	
- ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	
- คณิตศาสตร์	
- วิทยาศาสตร์	
- ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	
- ทักษะการพัฒนาอาชีพ	
- พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	
- เศรษฐกิจพอเพียง	
- สุขศึกษา พลศึกษา	
- ศิลปศึกษา	
- สังคมศึกษา	
- ศาสนา และหน้าที่พลเมือง	
- การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	

ระดับ/รายวิชา	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาบังคับ ที่สถานศึกษากำหนดไว้เป็นค่าเป้าหมาย (คะแนน)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	
- ทักษะการเรียนรู้	
- ภาษาไทย	
- ภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตและสังคม	
- คณิตศาสตร์	
- วิทยาศาสตร์	
- ช่องทางการขยายอาชีพ	
- ทักษะการขยายอาชีพ	
- พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง	
- เศรษฐกิจพอเพียง	
- สุขศึกษา พลศึกษา	
- ศิลปศึกษา	
- สังคมศึกษา	
- ศาสนา และหน้าที่พลเมือง	
- การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	

หมายเหตุ สถานศึกษาควรกำหนดค่าคะแนนเป้าหมายเฉพาะรายวิชาบังคับที่มีแผนการลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ในปีงบประมาณที่สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.2 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

คำเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ สถานศึกษาคาดว่าจะมีผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ หรือ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านที่เกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม หรือ คุณลักษณะที่ดี จำนวน ..... คน (หรือ สถานศึกษาจะกำหนดเป็นร้อยละของจำนวนผู้เรียน ก็ได้)

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.3 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

คำเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ สถานศึกษาคาดว่าจะมีผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ โดยใช้ข้อมูลและเหตุผลประกอบการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นได้ จำนวน ..... คน (หรือ สถานศึกษาจะกำหนดเป็นร้อยละของจำนวนผู้เรียน ก็ได้)

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.4 ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม

คำเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ สถานศึกษาคาดว่าจะมีผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถสร้างโครงการ ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง จำนวน ..... คน (หรือ สถานศึกษาจะกำหนดเป็นร้อยละของจำนวนผู้เรียน ก็ได้)

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.8 ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือประยุกต์ใช้

คำเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ สถานศึกษาคาดว่าจะมีจำนวนผู้จบการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จำนวน ..... คน (หรือ สถานศึกษาจะกำหนดเป็นร้อยละของจำนวนผู้เรียน ก็ได้)

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

ประเด็นการพิจารณาที่ 1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

คำเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ สถานศึกษาคาดว่าจะมีจำนวนผู้จบการศึกษา และหรือจำนวนกลุ่มผู้จบการศึกษาต่อเนื่อง ที่มีผลการดำเนินงานที่เห็นเป็นประจักษ์ในพื้นที่ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี จำนวน ..... คน/กลุ่ม (หรือ สถานศึกษาจะกำหนดเป็นร้อยละของจำนวนผู้เรียน ก็ได้)

ทั้งนี้ สถานศึกษาได้กำหนดค่าเป้าหมาย สำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียบร้อยแล้ว

ลงชื่อ

(.....)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

วัน ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

จากการกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ได้รับทราบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว*

ลงชื่อ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.

วัน ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

หมายเหตุ

*1. กรณีที่เป็นการกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาขึ้นตรงทุกประเภท (นอกเหนือจาก กศน.อำเภอ/เขต) ให้เสนอผลการกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ต่อสำนักงาน กศน. แทนสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.

2. สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษา เฉพาะในมาตรฐาน หรือประเด็นการพิจารณาที่ต้องใช้ค่าเป้าหมายในแต่ละประเภท ตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น

ภาคผนวก ค

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2554

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกระบบ
หลักสูตรระยะสั้น พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒) ระเบียบกรมการศึกษานอกระบบ ว่าด้วยการดำเนินงานการศึกษานอกระบบ
สายอาชีพ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกลุ่มสนใจ พ.ศ. ๒๕๒๕

บรรดาระเบียบ หลักเกณฑ์ คำสั่ง หรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การศึกษาต่อเนื่อง” หมายความว่า เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบที่
เป็นหลักสูตรระยะสั้น การจัดการศึกษาสายอาชีพ กลุ่มสนใจ ที่จัดตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่มี
เนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ทักษะชีวิต การพัฒนาสังคมและชุมชน การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย และสถานศึกษาในกำกับ

“สถานศึกษาในกำกับ” หมายความว่า สถานศึกษาภาคีเครือข่ายของสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“วิทยากร” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่ายให้ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ตามกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง

“ผู้เรียน” หมายความว่า ผู้ที่ได้สมัครเข้ารับการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

“การเรียนรู้เป็นรายบุคคล” หมายความว่า การเรียนรู้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

“การเรียนรู้เป็นกลุ่ม” หมายความว่า เป็นการเรียนรู้ตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่ต้องการจะเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

“การเรียนรู้ในสถานประกอบการ” หมายความว่า การจัดการให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ในสถานประกอบการ หรือแหล่งประกอบการ หรือแหล่งเรียนรู้

“การศึกษาทางไกล” หมายความว่า การศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยใช้สื่อประเภทใดประเภทหนึ่งเพียงอย่างเดียว หรือผสมผสานกัน

“การเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้” หมายความว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ความสนใจตามฐานการเรียนรู้ที่จัดให้ โดยมีวิทยากรให้ความรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้

ข้อ ๔ การจัดการศึกษาต่อเนื่องมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาสังคมและชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

ข้อ ๕ การจัดการศึกษาต่อเนื่องเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากวิทยากร สื่อ หรือการปฏิบัติ โดยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การศึกษาทางไกล การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้ในสถานประกอบการ การเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้

ข้อ ๖ การจัดการเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความพร้อมของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของสังคม โดยสามารถบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๗ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง อาจจัดได้ดังต่อไปนี้

(๑) จัดโดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๒) จัดโดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยดำเนินการจัดร่วมกับภาคีเครือข่าย

(๓) จัดโดยภาคีเครือข่าย

การจัดการศึกษาในแต่ละลักษณะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด

ข้อ ๘ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ให้ใช้หลักสูตรที่ได้รับอนุมัติโดยสถานศึกษา และหรือหลักสูตรที่หน่วยงานภาครัฐอื่นได้อนุมัติและอนุญาตให้ใช้แล้ว

ข้อ ๙ การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ในกรณีสถานศึกษาในกำกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้จัด ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหรือคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีหลักสูตรของหน่วยงานอื่นที่ต้องการใช้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กค.น. อย่างแพร่หลาย เลขาธิการ กค.น. อาจอนุมัติให้ใช้หลักสูตรได้

ข้อ ๑๐ การสรรหาและคัดเลือกวิทยากร ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ภาคีเครือข่ายร่วมจัด ให้สถานศึกษา สถานประกอบการและภาคีเครือข่ายพิจารณาความรู้ความสามารถของวิทยากรให้เหมาะสมกับเนื้อหาหลักสูตรหรือสาขาวิชานั้นๆ

ข้อ ๑๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการศึกษาต่อเนื่อง เช่น การจ่ายค่าตอบแทน หรือค่าสมนาคุณให้แก่ ผู้สอน วิทยากร หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าวัสดุฝึก ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังหรือกระทรวงศึกษาธิการกำหนด หรือให้เป็นไปตามระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดไว้

ข้อ ๑๒ ให้มีการประเมินผลระหว่างเรียนและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียน โดยใช้วิธีวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตร และให้รายงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

สำหรับสถานศึกษาอื่น ยกเว้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ให้รายงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อ ๑๓ ให้สถานศึกษาออกวุฒิบัตรที่แสดงการจบหลักสูตร โดยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้ลงนาม

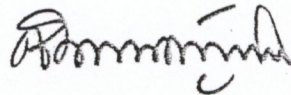
ในกรณีภาคีเครือข่ายที่ไม่ใช่สถานศึกษาเป็นผู้จัดให้ส่งหลักฐานการจบการศึกษาให้กับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหรือเขตท้องที่ที่จัดเป็นผู้ออกวุฒิบัตร

ข้อ ๑๔ การจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เรียนที่นอกเหนือจากที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในแต่ละหลักสูตรไม่สามารถจัดเก็บได้ ยกเว้นแต่ที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรณีไป

ข้อ ๑๕ การจัดการศึกษาต่อเนื่องใดที่สถานศึกษาหรือภาคีเครือข่ายจัดอยู่ก่อนระเบียบนี้
มีผลบังคับใช้แต่ยังไม่จบหลักสูตร ให้จัดการศึกษาต่อไปจนจบหลักสูตร

ข้อ ๑๖ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจ
ตีความวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ง

กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน
สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555

กฎกระทรวง

กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน
สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ
พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ วรรคสาม และมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

“ระบบการประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“การศึกษาพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ การจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“การศึกษาต่อเนื่อง” หมายความว่า การจัดการศึกษาที่เป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ทักษะชีวิต และการพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และชุมชน

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับกับการศึกษานอกระบบ ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง

ข้อ ๓ ระบบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

(๑) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๒) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(๓) การประเมินคุณภาพภายใน

ข้อ ๔ ให้สถานศึกษาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีมาตรฐานการศึกษานอกระบบที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดและพัฒนา
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา

(๒) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

(๓) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

(๔) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(๕) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(๖) จัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี

(๗) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด
และภาคีเครือข่าย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๘) นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

(๙) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

(๑๐) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย
และผู้รับบริการ

ข้อ ๕ ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ส่งเสริม
และสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
หรือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา

(๒) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
อย่างน้อยหนึ่งครั้งภายในสามปีงบประมาณ และแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการประเมิน
คุณภาพภายในต่อสาธารณชน

(๓) เสนอสรุปรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นภาพรวมของจังหวัด
ต่อสำนักงาน

(๔) นำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษามาใช้ในการวางแผนสนับสนุนช่วยเหลือ และพัฒนาสถานศึกษา

นอกจากสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอีกด้วย

ข้อ ๖ ให้สำนักงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๒) สรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในภาพรวมต่อคณะกรรมการ
- (๓) ดำเนินการอื่นใดเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและมีคุณภาพตลอดจนมาตรฐานสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ภาคผนวก จ

กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

กฎกระทรวง

การประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ มาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และ แนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้ว ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมิน คุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ภาคผนวก จ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สอดคล้อง กับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๙ (๓) มาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แบ่งออกได้ ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) มาตรฐานการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

(๓) มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

ตามรายละเอียดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ให้นำมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามข้อ ๒ ไปใช้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทุกแห่ง โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งพิจารณาและนำมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทไปกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับอำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษา และสามารถพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทได้

ประกาศ ณ วันที่

๒

ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ฉบับลงวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรฐานการศึกษาของระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาของระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีประเด็น การพิจารณา จำนวน ๘ ประเด็น ประกอบด้วย

๑.๑ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๒ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด

๑.๓ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น

๑.๔ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน ชิ้นงาน หรือนวัตกรรม

๑.๕ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

๑.๖ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีสุขภาพทางกาย และสุนทรียภาพ

๑.๗ ผู้เรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียน

๑.๘ ผู้จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานนำความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ได้รับไปใช้หรือประยุกต์ใช้

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการศึกษาระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๔ ประเด็น ประกอบด้วย

๒.๑ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น

๒.๒ สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๒.๓ ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๙ ประเด็น ประกอบด้วย

๓.๑ การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

๓.๒ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๓.๓ การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

๓.๔ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

๓.๕ การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๓.๖ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

๓.๗ การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๓.๘ การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๙ การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา ของระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษา ตามอัธยาศัย

แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ฉบับลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๓ ประเด็น ประกอบด้วย

๑.๑ ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และหรือทักษะ และหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ หรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

๑.๓ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๒.๑ หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

๒.๒ วิทยาการการศึกษาต่อเนื่อง มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

๒.๓ สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๒.๔ การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

๒.๕ การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ

มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๙ ประเด็น ประกอบด้วย

๓.๑ การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

๓.๒ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๓.๓ การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

๓.๔ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

๓.๕ การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๓.๖ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

๓.๗ การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๓.๘ การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๙ การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษิตตามอัธยาศัย

แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ฉบับลงวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๑ ประเด็น ประกอบด้วย

๑.๑ ผู้รับบริการมีความรู้ หรือทักษะ หรือประสบการณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือ กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๔ ประเด็น ประกอบด้วย

๒.๑ การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๒ ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๓ สื่อ หรือนวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๔ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา จำนวน ๙ ประเด็น ประกอบด้วย

๓.๑ การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

๓.๒ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๓.๓ การพัฒนาครู และบุคลากรของสถานศึกษา

๓.๔ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

๓.๕ การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๓.๖ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด

๓.๗ การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๓.๘ การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๙ การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา

หมายเหตุ มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งมาตรฐานการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานการศึกษา
ตามอัธยาศัย

ภาคผนวก ช

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. ๒๕๖๑

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผ่านผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ

“มาตรฐานการศึกษาของชาติ” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย ๔.๐ ที่แม้แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายรวมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง ต่อไปนี้

หลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งกำหนดผ่านกรอบ (framework) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษานี้ จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ กฎหมาย ยุทธศาสตร์และแผนงานทั้งหลายเหล่านี้ ต่างมีอุดมการณ์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและความสามารถสูง พัฒนาตนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ **ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน**

เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง ยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขั้นกับผู้เรียนทั้งในระหว่างที่กำลังศึกษา และเพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนในระหว่างที่กำลังศึกษา เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งถือเป็น **“คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐”** ที่สามารถสร้าง **ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน** ให้กับประเทศ

เป้าหมายสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาคือ การให้โอกาสสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดว่า สถานศึกษา เป็นผู้จัดทำมีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (การประเมินตนเอง) โดยการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตามบริบท ระดับและ ประเภทการศึกษาของสถานศึกษา และให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประเมินภายนอกตามรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและ ประเด็นอื่น ๆ ผ่านหน่วยงานต้นสังกัด โดยมุ่งหมายให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา

กระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เริ่มกระบวนการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ ฉบับใหม่ โดยการศึกษาวิเคราะห์บริบททั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการศึกษาของชาติ การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ ผลการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และผลจากการประชุมระดมความคิดเห็น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับใหม่นี้ จึงอยู่บน พื้นฐานที่อ้างอิงจากงานวิจัย องค์ความรู้ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากพื้นที่ รวมทั้งการติดตามผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

๑. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการศึกษา ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ พันธกรณีระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบรรณไว้กับองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้ง กฎหมาย ระเบียบ นโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

๒. การประชุมรับฟังความคิดเห็น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมรับฟัง ความคิดเห็นฯ ทั้งสิ้น ๘ ครั้ง จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหารหน่วยงานระดับนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติ ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้มาตรฐาน การศึกษาเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

๓. การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ในอนาคต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ทราบ ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยในอนาคต โดยมีเนื้อหาครอบคลุม ๓ ประเด็น ประกอบด้วย คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของคนไทยในปัจจุบัน คุณลักษณะของคนไทย ที่ต้องการในอนาคต ๑๐ ปีข้างหน้า และคุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐

๔. การติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยดำเนินการ เก็บข้อมูลจากสถานศึกษาต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษา เฉพาะทาง การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๕. การยกร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และการติดตามประเมินผล การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และยกร่างมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. ....

๖. การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... จำนวน ๗ ครั้ง และปรับปรุงให้มีความเหมาะสม

๗. การเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบในหลักการ แล้วให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๘. การทบทวนร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อทบทวนร่างมาตรฐานการศึกษาฯ ฉบับเตรียมเสนอคณะรัฐมนตรี โดยรับฟังความเห็นจากการประชุมหารือกับผู้เกี่ยวข้องมาประกอบการปรับปรุง

๙. การเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบในหลักการ และให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

คุณธรรม ทักษะ และความรู้ที่จำเป็น

บนฐานค่านิยมร่วม สู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงการศึกษาขั้นสูง ทั้งนี้ สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญา และวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษา ให้เป็นอัตลักษณ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability) มีระบบการบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากร หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยี ดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษา และการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ที่เหมาะสมตามแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภทการศึกษาที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ สถาบันผลิตและพัฒนาครูในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ จะต้องมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมครูก่อนประจำการ และส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้อง **ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก** นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำดังต่อไปนี้

๑. ผู้เรียนรู้

เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษ์ และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม

เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง

เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียมเสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

โดยผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ๓ ด้าน ที่เหมาะสมตามช่วงวัย ที่มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงและสะสม ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา แสดงไว้ในแผนภาพที่ ๑ และขยายความในตารางที่ ๑

ทั้งนี้ การนำกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะเป็นหน่วยประสานงานในการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา สู่การจัดทำ กำกับ ติดตาม และประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กระบวนการดำเนินงานดังกล่าว ควรใช้การทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และใช้การวิจัยเป็นฐาน

	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
ผู้เรียนรู้ (Learner Person) เพื่อสร้างงานและ คุณภาพชีวิตที่ดี		รักและรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างนิสัย และสุขภาพที่ดี	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะ และสร้างงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย	ขึ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ มีความรอบรู้ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสุขภาวะ คุณภาพชีวิตและอาชีพ	เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง และมีความเป็นผู้นำเพื่อสร้าง สัมมาอาชีพที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
	มีพัฒนาการ รอบด้านและสมดุล				
	สนใจเรียนรู้และ กำกับตัวเอง ให้ทำสิ่งต่างๆ ที่เหมาะสม ตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านต่างๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร รอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศและดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหา การคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ นำความคิดสู่การสร้างผลงาน	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถเป็น ผู้ประกอบการได้	ร่วมแก้ไขปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่า แก่ตนเอง สังคมส่วนรวม และประเทศ
ผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน					
		แยกแยะผิดถูก ปฏิบัติตน ตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่น และประเทศ	เชื่อมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน	เชื่อมั่นในความเท่าเทียม เป็นธรรม มีจิตอาสา กล้าหาญทางจริยธรรม และเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น ร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งที่ไม่ ให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน บริหารจัดการขัดแย้งและสร้างสันติสุข ทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เพื่อสันติสุข					
	ค่านิยมร่วม: ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค				
	คุณธรรม : ลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ฯลฯ				

แผนภาพที่ ๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) ซึ่งมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันและมีระดับความลึกต่างกันสำหรับแต่ละระดับการศึกษา

ตารางที่ ๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีการสะสมและต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกระดับและประเภทการศึกษา

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
๑. ผู้เรียนรู้	มีพัฒนาการรอบด้านและ สมดุล สนใจเรียนรู้และกำกับ ตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐาน ทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผล มีนิสัย และสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ ในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมาย และทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการ ตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความรอบรู้และสมรรถนะที่จำเป็น ต่อการสร้างสุขภาวะ การศึกษาต่อ หรือการทำงานที่เหมาะสมกับ ช่วงวัย	สามารถขึ้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง มี ทักษะการเรียนรู้ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวในโลกยุคดิจิทัลได้ มีทักษะชีวิต พื้นฝ่อาุปสรรคได้ มีความรู้ ความรอบรู้ ด้านต่าง ๆ และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาสุขภาวะ การศึกษา/การทำงาน/อาชีพ เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน	มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลง ปรับตัว ยืดหยุ่น สามารถเผชิญ การเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและโลกอนาคต ได้ มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความรอบรู้ด้าน ต่างๆ มีปัญญารู้คิด สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะต่างๆ ในการสร้างงาน/ สัมมาอาชีพ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรม		รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น มีความรู้ ทักษะและ สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะ การสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศ และทางดิจิทัลเพื่อ แก้ปัญหา มีการคิดอย่างมี วิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความคิดสู่การสร้าง ผลงานในลักษณะต่างๆ	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการ สะท้อนคิด การวิพากษ์เพื่อสร้าง นวัตกรรม และสามารถเป็น ผู้ประกอบการได้	สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคม การบูรณาการ ข้ามศาสตร์ การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อ เพิ่มโอกาส และมูลค่าแก่ตนเอง สังคม และ ประเทศ
๓. พลเมืองที่ เข้มแข็ง		สามารถแยกแยะผิดถูก ปฏิบัติ ตนตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็น สมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่นและประเทศ	ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง ความ ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็น ไทย และพลเมืองอาเซียน	มีความเชื่อมั่นในความเท่าเทียมเป็น ธรรมทางสังคม มีจิตอาสา มีความกล้า หาญทางจริยธรรม เป็นพลเมืองที่ กระตือรือร้นในการร่วมสร้างสังคมไทย และโลกที่ยั่งยืน มีความซื่อสัตย์ในการ ทำงานเพื่อส่วนรวม	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งที่ผิด ให้คุณค่า กับความรู้ความสามารถ เป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาตนเอง และสังคมที่ยั่งยืน ขจัดความขัดแย้ง และ สร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคม โลก
ค่านิยมร่วม : ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค					
คุณธรรม : ลักษณะนิสัยที่ดี และคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

หมายเหตุ: หน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่งอาจมีปรับเปลี่ยนผลลัพธ์ของการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาให้เหมาะสมตามช่วงวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน แต่ต้องต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน
และในทางปฏิบัติ หน่วยงานควรจัดทำตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยป้อน กระบวนการ วิธีการ หรือมาตรการที่เป็นรูปธรรมตามบริบทของระดับชั้น สถานศึกษา หรือข้อมูลสารสนเทศอื่น
ที่แสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

คำอธิบายความหมาย

ค่านิยมร่วมของสังคม (๔ ประการ)

๑. **ความเพียรอันบริสุทธิ์** ผู้เรียนมีความอดทน มุ่งมั่น ทำสิ่งใด ๆ ให้เกิดผลสำเร็จอย่างไม่ย่อท้อต่อความลำบาก เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ส่วนรวม ชุมชน สังคม ประเทศชาติ

๒. **ความพอเพียง** ผู้เรียนมีความสมดุลรอบด้านทั้งความรู้ คุณธรรม และทักษะที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความสมดุลทั้งประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม

๓. **วิถีประชาธิปไตย** ผู้เรียนยึดมั่นในการมีส่วนร่วม การเคารพกติกา สิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

๔. **ความเท่าเทียมเสมอภาค** ผู้เรียนเคารพความแตกต่าง และให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น โดยปราศจากอคติ แม้มีสถานภาพแตกต่างกันทางเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ ถิ่นที่อยู่ วัฒนธรรมและความสามารถ

คุณธรรม ความรู้ ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

๑. **คุณธรรม** คือ ลักษณะนิสัยที่ดี และคุณลักษณะที่ดีด้านคุณธรรมพื้นฐาน การรู้ถูกผิด ความดีงาม จริยธรรม จรรยาบรรณ ในการเป็นสมาชิกของสังคม เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ เป็นต้น

๒. **ทักษะการเรียนรู้และชีวิต** คือ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้เพื่อโลกดิจิทัลและโลกในอนาคต เช่น การรู้วิธีเรียน ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะชีวิตและทักษะการจัดการ ความสามารถในการปรับตัว ยืดหยุ่น พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง

๓. **ความรู้และความรอบรู้** คือ ชุดความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ตนเองรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่ ๑) ความรู้พื้นฐาน (ภาษา การคำนวณ การใช้เหตุผล) และความรู้ตามหลักสูตร ๒) การรู้จักตนเอง ๓) ความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ท้องถิ่น ชุมชน สภาพภูมิสังคม ภูมิอากาศ ประเทศชาติ ประชาคมโลก ๔) ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การเงิน สารสนเทศ และ ๕) ความรู้เรื่องการทำงานอาชีพ

๔. **ทักษะทางปัญญา** คือ ทักษะที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือทางสังคม เช่น ภูมิปัญญาไทยและศาสตร์พระราชา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะพหุปัญญา ทักษะข้ามวัฒนธรรม ความสามารถในการบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคดิจิทัล

ภาคผนวก

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติของหน่วยงานระดับนโยบาย

การนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติยึดหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียน พื้นที่ ชุมชน และสังคม รวมทั้งให้อิสระกับสถานศึกษาในฐานะหน่วยปฏิบัติในการกำหนดอัตลักษณ์ และทิศทางการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียม เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เปิดโอกาสให้ทุกคนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกัน โดยควรมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยประสานงานระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาระดับชาติ และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เป็นกรอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษายึดเป็นเป้าหมายการจัดการศึกษา

๒. หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานหลักสูตร เพื่อให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ

๓. หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาหรือสูงกว่ามาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่กำหนด

๔. หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมให้สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองอย่างเป็นระบบ อย่างต่อเนื่อง ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล รวมทั้งข้อเสนอแนะจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา

๑. สถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของตนเอง สอดคล้องกับสภาพบริบท และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๒. สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การมีเครือข่ายความร่วมมือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือองค์กรแห่งการเรียนรู้

๓. สถานศึกษามีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโลกยุคดิจิทัลและโลกอนาคต

๔. สถานศึกษาวางระบบการประกันคุณภาพศึกษาด้านคุณภาพผู้บริหารและครูอาจารย์ ความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี ทรัพยากรการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนการสอน โดยมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

การประเมินระดับชั้นเรียน

- การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน
- ใช้การประเมินความก้าวหน้าให้มีประสิทธิภาพ เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลหรือการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น ส่งเสริมการประเมินที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของผู้เรียน
- มีความสมดุลระหว่างการประเมินที่อิงตนเอง เพื่อน ปกติวิสัย และมาตรฐาน มีการใช้การประเมินที่ปรับให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- ใช้วิธีการประเมินที่บูรณาการการเรียนรู้กับเทคโนโลยีจากงานที่กำหนดให้ทำ ตามโลกแห่งความเป็นจริงและให้ข้อมูลป้อนกลับทันที ใช้แฟ้มประวัติของผู้เรียนที่แสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้และการสื่อสารกับพ่อแม่/ผู้เกี่ยวข้อง
- ครูจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการวัดผลและคลังเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพสูง (ถูกต้อง เชื่อถือได้ ยุติธรรม)

การประเมินระดับโรงเรียน/เขตพื้นที่

- การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน
- การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศที่แสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
- มีความสมดุลระหว่างการประเมินความก้าวหน้ากับการประเมินที่มีเกณฑ์ที่เป็นหลักเทียบ
- เน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาตนเอง มากกว่าการเน้นการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น
- ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการประเมินในชั้นเรียนเพื่อการบริหารงานที่เหมาะสมกว่าเดิม
- ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการประเมิน

การประเมินระดับชาติ

- การประเมินผลสรุปเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศเพื่อแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
- กระบวนการพัฒนาการประเมินต้องแกร่ง (เช่น คลังเครื่องมือประเมินที่พัฒนามาอย่างดี มีข้อสอบที่สามารถเทียบเคียงเท่าเทียมกันได้ข้ามปี) และมีการกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา มีการประเมินระดับชาติโดยใช้เทคโนโลยีในการสอบ ข้อสอบหรือสิ่งที่วัดเหมาะสมกับโลกแห่งความเป็นจริง
- ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการทดสอบระดับชาติที่ให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน สถานศึกษา เขตพื้นที่ และผู้กำหนดนโยบาย

ภาคผนวก ซ

เกณฑ์การเทียบคะแนนกับระดับคุณภาพ

เกณฑ์การเทียบคะแนนกับระดับคุณภาพ

สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2562 สำนักงาน กศน. ได้มีการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนในแต่ละมาตรฐานการศึกษา ไว้แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การแปลผลระดับคุณภาพจากคะแนนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ในแต่ละมาตรฐาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมีการกำหนดเกณฑ์การเทียบระดับคุณภาพ ไว้ดังนี้

1. เกณฑ์การเทียบระดับคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้าน **คุณภาพของผู้เรียนการศึกษา** นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน **คุณภาพผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง และคุณภาพผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย** ซึ่งมีการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ 50 คะแนน จึงมีการกำหนดช่วงคะแนนเพื่อเทียบกับระดับคุณภาพ ดังนี้

(ค่าน้ำหนักคะแนน 50 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 – 24.99	25.00 – 31.25	31.26 – 37.50	37.51 – 43.75	43.76 – 50.00

2. เกณฑ์การเทียบระดับคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้าน **คุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** **คุณภาพการจัดการศึกษาต่อเนื่อง** **คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย** ซึ่งมีการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ 20 คะแนน จึงมีการกำหนดช่วงคะแนนเพื่อเทียบกับระดับคุณภาพ ดังนี้

(ค่าน้ำหนักคะแนน 20 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 – 9.99	10.00 – 12.50	12.51 – 15.00	15.01 – 17.50	17.51 – 20.00

3. เกณฑ์การเทียบระดับคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้าน **คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา** ซึ่งมีการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ 30 คะแนน จึงมีการกำหนดช่วงคะแนนเพื่อเทียบกับระดับคุณภาพ ดังนี้

(ค่าน้ำหนักคะแนน 30 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 – 14.99	15.00 – 18.75	18.76 – 22.50	22.51 – 26.25	26.26 – 30.00

4. เกณฑ์การเทียบระดับคุณภาพ**ในภาพรวม**ของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามแต่ละประเภท ประกอบด้วย ภาพรวมของมาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษานอกต่อเนื่อง มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งมีการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนรวมไว้ 100 คะแนน เช่นเดียวกัน จึงมีการกำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้เทียบกับระดับคุณภาพไว้ ดังนี้

(ค่าน้ำหนักคะแนน 100 คะแนน)

ระดับคุณภาพ	กำลังพัฒนา	ปานกลาง	ดี	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม
ช่วงคะแนน	0.00 – 49.99	50.00 – 62.50	62.51 – 75.00	75.01 – 87.50	87.51 – 100.00

รายชื่อผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการจัดทำมาตรฐานการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

ระหว่างวันที่ 5 - 8 มีนาคม 2562

ณ โรงแรมนทบุรี พาเลซ จังหวัดนนทบุรี

*****

1. นายศรีชัย	พรประชาธรรม	เลขาธิการ กศน.
2. นางสาววิเลขา	ลีสุวรรณ์	รองเลขาธิการ กศน.
3. นางสุรวิทย์	ลิมพิพัฒนกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการ ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐาน การศึกษานอกโรงเรียน
4. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน.
5. นางทองพิน	ชั้นอาสา	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.
6. นายนรา	เหล่าวิชยา	ผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน.จังหวัดพิษณุโลก
7. นางสาวอรัญญา	จารุภัทรพานิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองพิจิตร สำนักงาน กศน.จังหวัดพิจิตร
8. นางวารณี	วิชัยศิริ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอภูพานยาม สำนักงาน กศน.จังหวัดพะเยา
9. นางสาวอนงค์ชูชัยมงคล		ครูเชี่ยวชาญ ศูนย์วังเตีอญ อคาเดมิสุทัศน์
10.นางบุษบา	มาลินีกุล	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน.ภาคเหนือ
11.นางสาวพจณี	สวัสดิรัตน์	ครูชำนาญการพิเศษ กศน.อำเภอเมืองกำแพงเพชร
12.นายอุดร	สิทธิพาที	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดสตูล
13.นายชินทร์	แก้วทนต์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอปลายพระยา สำนักงาน กศน.จังหวัดกระบี่
14.นางรัชฎา	โสมเพ็ชร	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเกาะพะงัน สำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี
15.นางสาวนิรัชชา	คงประดิษฐ์	ครู สถาบัน กศน.ภาคใต้
16.นางสาววิไลรัตน์	โมคมูล	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสว่างแดนดิน สำนักงาน กศน.จังหวัดสกลนคร
17.นายกิตติชัย	บุษราคัม	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอป่าตอง สำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต
18.นางนิมิตต์	แพงมา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.จังหวัดศรีสะเกษ
19.นางวิภาวัลย์	เอียรพิริยะ	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร
20.นางสาวธัญรัตน์	มิ่งไชยอนันต์	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
21.นางชนิษฐา	ป้อมชาติ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอนาดี สำนักงาน กศน.จังหวัดปราจีนบุรี
22.นางบังอร	ฝ่ายสัจจา	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอพนมสารคาม สำนักงาน กศน. จังหวัดฉะเชิงเทรา
23.นายสุธี	วรประดิษฐ์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงาน กศน.จังหวัดตราด

24.นางสาวจรรยา	สิงห์ทอง	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
25.นางสาวคำมนต์	นวลมะณี	ครูชำนาญการ สถาบัน กศน.ภาคตะวันออก
26.นายสมชิต	บัวผัน	ครู ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว
27.นางบุญปลูก	สัจจะเวทะ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบางปลาม้า สำนักงาน กศน. จังหวัดสุพรรณบุรี
28.นายบุญเลิศ	ทองติตรัมย์	ผู้อำนวยการ กศน.เขตวัฒนา สำนักงาน กศน.กรุงเทพมหานคร
29.นางสาวมนทา	เกรียงทิพย์	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต
30.นางธัญญา	หม่อมสาย	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต
31.นางวัชรินทร์	โกสินเจริญชัย	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
32.นางสาวธัญญลักษณ์	ศรีจันทร์วิโรฒ	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันการศึกษาทางไกล
33.นางฉัตรดา	ภูสุวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
34.นายบุญฤทธิ์	วิริยานุภาพพงศ์	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน.ภาคกลาง
35.นางสาวนิตยา	มุขลาย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
36.นางนฤมล	อันตะริกานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.จังหวัดชัยนาท
37.นางสาวณภัทธีรา	ทองนอก	ครู ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง)
38.นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
39.นางสาวฐิติมา	วงศ์บัณฑิต	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
40.นายจตุรงค์	ทองดารา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
41.นางสุกัญญา	กุลเลิศพิทยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
42.นางสาววราภรณ์	บุญเรือง	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
43.นางสาวขวัญฤดี	ลิวรรณ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ

ผู้เข้าร่วมประชุมบรรณาธิการ (ร่าง) มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

ระหว่างวันที่ 6 – 9 สิงหาคม 2562

ณ โรงแรมนนทบุรี พาเลซ จังหวัดนนทบุรี

*****

1. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน.
2. นายบุญเลิศ	ทองติตรมย์	ผู้อำนวยการ กศน.เขตวัฒนา สำนักงาน กศน.กทม.
3. นางสาวอรัญญา	จารุภัทรพานิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองพิจิตร สำนักงาน กศน.จังหวัดพิจิตร
4. นางรัชฎา	โสมเพชร	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเกาะพะงัน สำนักงาน กศน. จังหวัดสุราษฎร์ธานี
5. นายสุธี	วรประดิษฐ์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงาน กศน.จังหวัดตราด
6. นางสาวนิตยา	มุขลาย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
7. นางสาวนฤมล	อันตะริกานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.จังหวัดชัยนาท
8. นางบุษบา	มาลินีกุล	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบัน กศน.ภาคเหนือ
9. นางสาวพจณี	สวัสด์รัตน์	ครูชำนาญการพิเศษ กศน. อำเภอเมืองกำแพงเพชร สำนักงาน กศน.จังหวัดกำแพงเพชร
10.นางสาวจรรยา	สิงห์ทอง	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชลบุรี
11.นายแสง	โตศรีสวัสดิ์เกษม	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิทยาสาสตร์เพื่อการศึกษาสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
12.นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
13.นางสาวฐิติมา	วงศ์บัณฑิต	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
14.นายจตุรงค์	ทองดารา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
15.นางสาวขวัญฤดี	ลิวรรณ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
16.นางสาววราภรณ์	บุญเรือง	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
17.นางสุกัญญา	กุลเลิศพิทยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.

ระหว่างวันที่ 3 - 7 กุมภาพันธ์ 2563
ณ ห้องประชุมวีระ นวพันธ์ ชั้น 5 สำนักงาน กศน.

*****

1. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน
2. นายบุญเลิศ	ทองดีรัมย์	รองผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน.กทม.
3. นางบังอร	ฝ่ายสัจจา	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอพนมสารคาม สำนักงาน กศน.จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. นางชนิษฐา	ป้อมชาติ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอนาดี สำนักงาน กศน.จังหวัดปราจีนบุรี
5. นางสาวอรัญญา	จารุภัทรพาณิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองพิจิตร สำนักงาน กศน.จังหวัดพิจิตร
6. นางสาวอรุณี	พันธุ์พาณิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสูงเม่น สำนักงาน กศน.จังหวัดแพร่
7. นางรัชฎา	โสมเพชร	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเกาะพะงัน สำนักงาน กศน.จังหวัด สุราษฎร์ธานี
8. นางสุนันทา	โนรีสุวรรณ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอโพธาราม สำนักงาน กศน.จังหวัดราชบุรี
9. นายสุธี	วรประดิษฐ์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงาน กศน.จังหวัดตราด
10. นางสาวนิตยา	มุขลาย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี
11. นายบุญชนะ	ล้อมสิริอุดม	ครูชำนาญการ กศน.เขตหนองแขม สำนักงาน กศน.กทม.
12. นายสนธยา	ทิพย์โพธิ์สิงห์	ครูผู้ช่วย ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา นครพนม
13. นางธัญชนก	พลอยใส	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
14. นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบฯ
15. นางสาวฐิติมา	วงศ์บัณฑิต	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบฯ
16. นางสุกัญญา	กุลเลิศพิทยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน กลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบฯ
17. นายจตุรงค์	ทองดารา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบฯ
18. นางสาวขวัญฤดี	ลิวรรณ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบฯ
19. นางสาววราภรณ์	บุญเรือง	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษาของระบบฯ

**คณะดำเนินงานจัดทำเอกสารแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา
ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562**

*****

ที่ปรึกษา

1. นายดิศกุล	เกษมสวัสดิ์	เลขาธิการ กศน.
2. นายณัฐพงษ์	นวลมาก	รองเลขาธิการ กศน.
3. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน.

คณะทำงาน

1. นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน.
2. นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
3. นางสาวจิตติมา	วงศ์บัณฑิต	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
4. นางสาวทิพวรรณ	วงศ์เรือน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
5. นายจตุรงค์	ทองดารา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
6. นางสาวขวัญฤดี	ลิวรรณ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
7. นางสาววราภรณ์	บุญเรือง	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
8. นางสาวนภาพร	อมรเดชาวัฒน์	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ
9. นางสาวชมพูนท	สังข์พิชัย	นักวิชาการศึกษา กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบฯ

